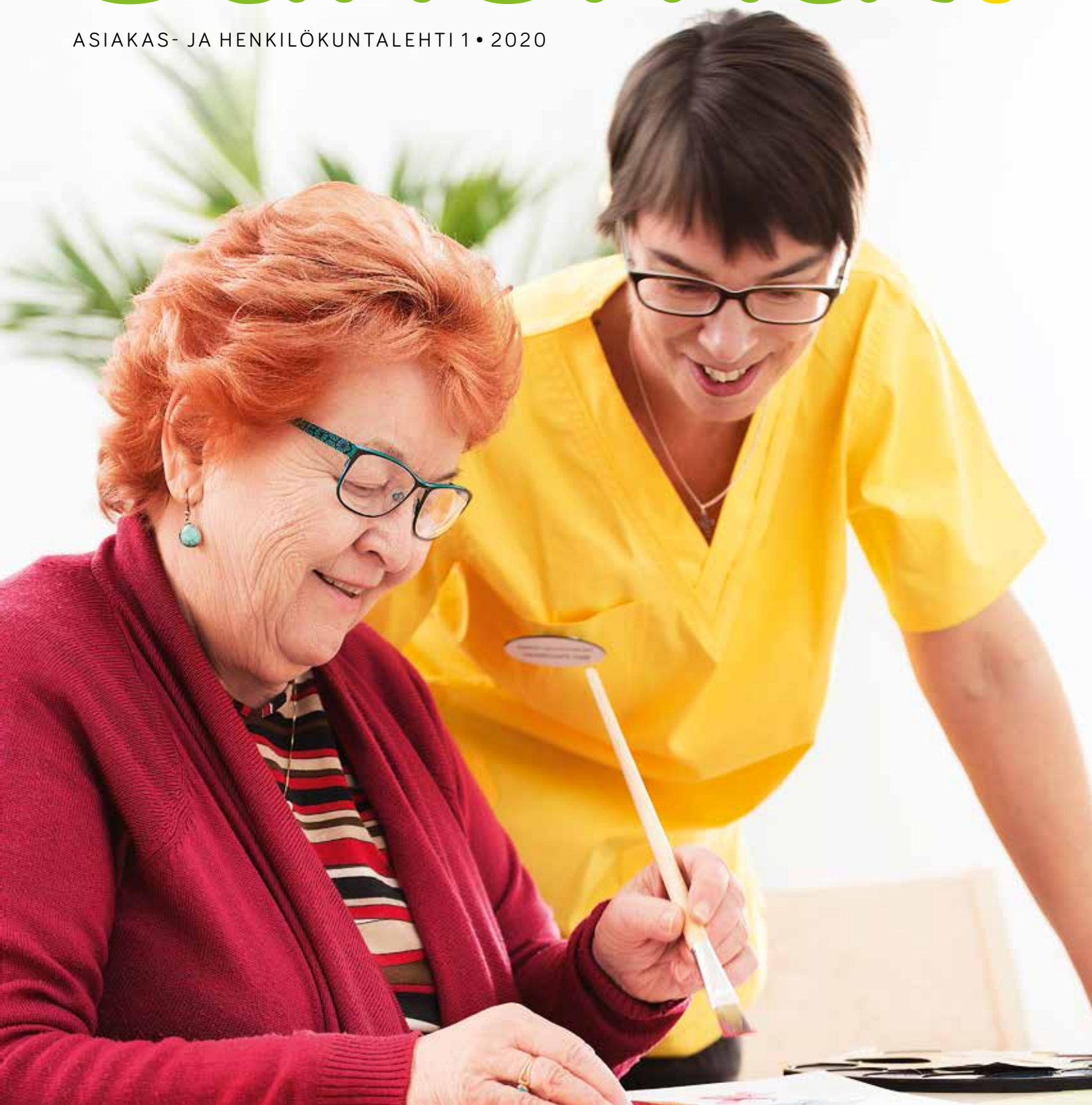

PÄIVÄKUMMUN Sanomat.

ASIAKAS- JA HENKILÖKUNTALEHTI 1 • 2020

Sisältö

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Taloustutkimus selvitti asukkaiden ja omaisten mielipiteitä ja tyytyväisyyttä
- 6 Työnilo, huippuesimiehet ja työtovereiden tuki keskiössä työtyytyväisyyskyselyssä
- 7 Päiväkummun Picassot ja Martat ja Martit esittelyssä Elämänilontäyteiset hetket Päiväkummussa -viikkosessa
- 8 Ei ihminen pelkää leivästä elä - taiteet ja kulttuuri osana vanhustyötä
- 10 Hoivamusikkona Päiväkummussa
- 11 Iloista ulkoilua ja yhteistyötä Pasilan toimintakeskuksen väen kanssa Itä-Pasilassa
- 12 Päiväkummun Picassot taiteen maailmassa
- 14 Elämäniloa rakentamassa kohtaaminen kerrallaan
- 15 Päivätoimintapiste Sointulan Vanhojen tanssit -työpajaprojekti toi juhlamuistot kuvien myötä nykypäivään
- 16 Irma Väättäinen, Kunniapäiväkumpulainen, 70 vuotta 8.3.2019
- 18 Sisäisesti seurattua sekä ulkoisesti standardisoitua laatua Päiväkummussa
- 20 Iloa kotiin kotipalveluilla
- 22 Tapahtumia
- 36 Iloa arkeen - Päivätoimintapiste Sointulan kuulumisia
- 37 Hoitokoti Päiväkummulle uusi toimipiste Malminkartanoon
- 38 Tukipalveluiden huipputiimi esittäytyy: Tilahuoltajat, kiinteistövastaava ja Keittiö Karpalon kokit
- 41 Gallup: Mikä tuottaa sinulle elämäniloa?
- 42 Keittiö Karpalon ruuat ovat täynnä hyviä makuja ja tuoksua ympäri vuoden

PÄIVÄKUMMUN Sanomat.

Julkaisija: Hoitokoti Päiväkumpu Oy

Toimitusryhmä: Tuula Halme, Anne Kangas, Paula Malmberg, Jyrki Myllylä, Karri Nieminen, Heidi Oilimo

Etukansi: Tomi Nuotsalo Takakansi: Gettyimages

Ulkoasu ja taitto: Kapteeni Kuu Oy

Paino: Painotalo Plus Digital 2020 • ISSN 1799-9243

Yhteystiedot: sanomat@hoitokotipaivakumpu.fi.

Hoitokoti Päiväkummun Sanomat on saatavilla Vuosaaren, Itä-Pasilan, Länsi-Pasilan, Paloheinän, Malmin ja Arabianrannan toimipisteistä sekä luettavissa osoitteessa www.hoitokotipaivakumpu.fi.

Hoitokoti Päiväkummun yhteystiedot:

Hallinto: Pasilankatu 2, 00240 Helsinki, 050 433 2275.

Itä-Pasilan yksikkö: Topparikuja 7, 00520 Helsinki.

Ryhmäkoti Ainola 050 409 4358 **Ryhmäkoti Vipula**

050 527 5081 **Ryhmäkoti Kullervo** 050 527 5810

Ryhmäkoti Vanamo 050 527 5904. **Länsi-Pasilan**

yksikkö: Pasilanraitio 2, 00240 Helsinki. **Ryhmäkoti**

Ilmatar 050 441 7965 **Ryhmäkoti Väinölä**

050 347 9069. **Vuosaaren yksikkö:** Merikorttikuja

6 R 142-143, 00960 Helsinki. **Ryhmäkoti Vellamo**

050 356 3936 **Ryhmäkoti Ahtiala** 050 356 4639.

Paloheinän yksikkö: Repovuorentie 12, 00670 Helsinki.

Ryhmäkoti Kaleva 050 303 8431 **Ryhmäkoti Kyllikki**

050 303 7836 **Päivätoiminta Sointula** 050 305 3193.

Malmi/Kotipolun Ryhmäkoti: Pukinmäenkaari 7 B 14,

00700 Helsinki, 050 599 3149. **Arabianranta/**

Käpytikka-talo: Muotoliijankatu 18 A, 00560 Helsinki,

045 261 5440. **Keittiö Karpalo:** 050 305 3137

Kotihoito Päiväkumpu: 045 636 1252.

Kotisiivous Päiväkumpu: 050 421 3789.

**hoito
koti.**
Päiväkumpu

**koti
hoito.**
Päiväkumpu

**koti
siivous.**
Päiväkumpu

Elämänilon työmaalla

Elämänilon toimintafilosofia on ollut toimintaamme ohjaava punainen lanka jo lähes 20 vuotta. Haluamme olla tuottamassa auttamistehtäväämme liittyen asukkaillemme ja asiakkaillemme myös mieltä ilahduttavia kokemuksia niin arjessa kuin juhlassakin. Arvokas tehtävämme on olla ihmiselämän eri vaiheissa se vierellä kulkija, joka auttaa silloinkin, kun elämänilon hetkien mahdollistamisessa ja niiden huomaamisessa tarvitaan apua ja tukea.

Tässä lehdessä on kuvattu Päiväkummun arkea ja juhlaa – mukana on myös monta elämänilon hetkeä. Lehti sisältää artikkelit muun muassa elämänilon rakentamisesta kohtaaminen kerrallaan, tyytyväisyyskyselyiden tuloksista sekä ulkoisesta audi-

toinnista. Lehdessä katsotaan monessa kohdin viime vuoteen, mutta vuosi 2020 on meille myös uuden suunnittelun aikaa. Iskemme nyt tammikuussa vihdoin ns. kuokan maahan pitkään työstetyssä hankkeessa – Malminkartanoon nousee meille uusi palvelukeskus.

Olemme innolla etulinjassa luomassa hoiva-alan tulevaisuutta. Haluamme määrätietoisesti kehittää asukkaiden elämänlaatua tukevia tulevaisuuden hoitokoteja sekä muita hyvän elämän mahdollistavia asu- misratkaisuja. Laadukas, elämäiloinen kohtaaminen, hoiva ja hoito on ollut ja tulee jatkossakin olemaan toimintamme ytimessä.

Elämäniloisia hetkiä Sanomien lukijoille toivotellen,

Anne Kangas
toimitusjohtaja

Taloustutkimus selvitti asukkaiden ja omaisten mielipiteitä ja tyytyväisyyttä

Taloustutkimus teki syksyllä hoitokodeissa asukas- ja omaistyytyväisyystutkimuksen, jossa pyrittiin selvittämään asukkaiden ja omaisten tyytyväisyyttä palveluihimme ja toimintaamme.

Teksti: Paula Malmberg • Kuva: Thinkstock

Tutkimus kohdistui Paloheinän, Vuosaaren, Itä-Pasilan ja Länsi-Pasilan yksiköihin eli se ei koskenut kehitysvammapuolen yksiköitä eli Kotipolun ryhmäkotia ja Käpytikka-taloa, joissa tehdään erilliset tutkimukset.

Tiedonkeruu omaisilta toteutettiin internet- ja kirjekyselyn avulla ja asukkaita haastateltiin. Vastauksia omaisilta saatiin yhteensä 55 ja asukashaastatteluita tehtiin 51. Asukkaat arvioivat tyytyväisyytään kolmiportaisen ”naama-asteikon” avulla, jossa

3 tarkoittaa tyytyväistä ja 1 tyytymätöntä. Omaiset käyttivät arvioinnissaan asteikkoa 1-5, jossa 5 tarkoittaa ”suosittelisin varmasti” ja 1 ”varmasti en suosittelisi”.

Tyytyväisyys lähes entisellä tasolla alan kohuvuodesta huolimatta

Eri ryhmäkotien vastauksissa oli jonkin verran vaihtelua, mutta tässä käymme kootusti läpi kokonaistuloksia. Taloustutkimus pitää tilastollisesti merkittävänä 0,2 numeron muutosta. Meidän muutoksemme olivat tätä

pienempiä; omaisten kokonaistyytyväisyys (asteikolla 1-5) oli laskenut edellisvuodesta hieman ollen nyt 4,06 (v. 2018 oli 4,21) ja asukkaiden kokonaistyytyväisyys oli pysynyt lähes ennallaan vuoden 2018 2,74:stä ollen nyt 2,70 (asteikolla 1–3).

Asukkailta kysyttiin, kuinka varmasti he suosittelisivat Päiväkumpua ystävilleen tai sukulaisilleen, ja 77% haastatelluista olisi valmis suosittelemaan varmasti tai todennäköisesti, kun vastaava luku oli vuonna 2018 74%. Omaisten osalta NPS:ään eli

nettosuositteluindeksiin perustuva tulos oli +35 eli tasolla hyvä. Taloustutkimuksen NPS-tietopankin keskiarvo vuonna 2019 tässä oli 13. NPS-indeksi oli laskenut hieman viime vuodesta, jolloin se oli +36, mutta olemme edelleen erittäin kiitollisia tästä korkeasta suositteluindeksistä.

Hoitopalvelusuhteessa yhteistyö arvioitiin sujuvaksi, lisää panostuksia tiedonsaantiin

Omaisten ja hoitohenkilökunnan yhteistyöhön, omaisten iltoihin ja lääkäripalveluihin oltiin omaisten suhteen kokonaisuutena hieman tyytymättömpämpiä kuin vuonna 2018. Keskiarvo tässä kategoriassa oli 3,96 (vuonna 2018: 4,08). Asukkaiden osalta tämä kategoria sai viime vuotta hieman paremman kokonaistuloksen eli 2,69 (vuonna 2018: 2,53). Asukkaat olivat viime tutkimuskertaa tyytyväisempiä mm. yhteistyön sujuvuuteen, toiminnan esittelyyn ja tiedon saantiin ajankohtaisista asioista. Mm. tiedonsaantiin omaisten suuntaan tullaan kiinnittämään edelleen huomiota ja pyrimme parantamaan sitä myös jatkossa.

Ystävällisestä henkilökunnasta ja upeasta asenteesta kiitosta

Yhtenä tutkimuskohteena oli hoitohenkilökunta, esimiehet ja johto. Asukkaiden kokonaistyytyväisyys henkilökuntaan oli pysynyt lähes samalla, hyvällä tasolla vuoteen 2018 verrattuna keskiarvon ollessa nyt kolmiportaisella asteikolla 2,73 sen ollessa viime vuonna 2,78. Omaisten tyytyväisyysarvio henkilökuntaan oli kokonaisuutena hyvä mutta kuitenkin viime vuotta heikompi. Vastausten keskiarvo oli tässä kategoriassa omaisilla viisiportaisella asteikolla 4,02 (v. 2018 ka. 4,24). Tyytyväisyysarviot ovat lähes vastaavat kuin viime vuonna, mutta tyytyväisyys henkilöstön riittävyteen jäi tällä kertaa heikommasi kuin muiden arvioitujen tekijöiden. Tämän asian äärellä työskentelemmekin aktiivisesti tulevana vuosina. Isossa osassa ryhmäkoteja Päiväkummussa on yli 0,7 mitoitus, mutta ei kaikissa. Niissä ryhmäkodeissa, joissa mitoitus on alle 0,7, nostamme mitoitusta vuosina 2020–2022 vähintään 0,7:ään ja tarvittaes-

sa sen yli. Henkilöstön ystävällisyys (4,55) ja asenne (4,25) saivat huippuarvosanat omaisilta. Tämä palaute ilahdutti meitä kovasti. Hyvään kohtaamiseen, ystävällisyyteen ja asenteeseen satsaamme myös jatkossa.

Remonteilla lisää viihtyisyyttä asumisolosuhteisiin

Tilojen siisteyteen ja viihtyisyyteen sekä hoitokodin ilmapiiriin sekä muihin asumiseen liittyviin elementteihin oltiin omaisten osalta hieman tyytyväisempiä kuin vuonna 2018 (3,87) keskiarvon ollessa nyt 3,89. Omaiset olivat viime vuotta tyytyväisempiä erityisesti tilojen turvallisuuteen sekä yhteisten tilojen viihtyisyyteen. Tilojen viihtyisyyteen ja kehittämiseen ollaan kiinnitetty vuonna 2019 paljon huomiota esimerkiksi Länsi-Pasilan yksikössä, jossa tehtiin remonttia sekä yhteisiin tiloihin että asukashuoneisiin. Asukkaiden arvosanat olivat viime tutkimuskerran tasolla, ja keskiarvo oli tällä kertaa kolmiportaisella asteikoilla 2,74. Asukkaat olivat tyytyväisimpiä tilojen esittelemiseen, siisteyteen ja ilmapiiriin.

Ateriapalveluista huippuarvio etenkin asukkailta

Asukkaiden kokonaisarvio ateriapalveluista oli kohonnut huippulukemiin kolmiportaisella asteikolla ollen nyt 2,86 (v. 2018 ka. 2,70). Omaiset arvioivat aterioihin liittyvät osatekijät lähes yhtä hyväksi kuin viimeksi keskiarvon ollessa tällä kertaa 3,95 (v. 2018 ka. 4,02) asteikolla 1-5.

Reseptiikkaa ja kiertäviä ruokalistoja kehitetään jatkuvasti saadun palautteen perusteella, ja ruokalistamme ovat näkyvillä nettisivuillamme. Järjestimme keväällä ja syksyllä 2019 "Tule kanssamme syömään" -hetket, joihin kutsuimme omaisia syömään yhdessä läheistensä kanssa ja toivomme näiden hetkien tuoneen ateriapalveluitamme myös tutummaksi ja toivomme, että myös jatkossa mahdollisimman moni pääsee osallistumaan näihin yhteisiin ruokailuhetkiin.

Viriketoiminnassa panostetaan ulkoiluun

Virike- ja harrastustoimintaa arvioitiin kukaan osatekijän suhteen: ulkoilumahdol-

lisuudet, ryhmätoiminta, hoitokodin yhteiset tilaisuudet, ryhmäkodin päivittäiset yhteiset hetket ja lehdet&kirjat&yms. sekä retket&konsertit&yms. Asukkaiden kokonaistyytyväisyys oli noussut hieman viime vuodesta (2,53) ollen nyt 2,59 asteikolla 1-3. Asukkaat arvioivat retkiä yms. ulkopuolisia tapahtumia lukuun ottamatta eri kategoriat viime vuoden tasolle tai hieman paremmiksi. Omaisten vastaavassa arviossa oli taas nousua 3,55:stä 3,60:een ja he arvioivat erityisesti retket ja muut ulkopuoliset tapahtumat viime vuotta paremmiksi. Myös ulkoilumahdollisuudet on arvioitu sekä asukkaiden että omaisten osalta paremmiksi kuin vuonna 2018.

Panostimme vuonna 2019 aktiviteetti-toimintamme näkyväksi tekemiseen mm. luomalla yksiköihin "Esimerkkejä elämänilontäyteisistä hetkistä" -vihkosen, jossa esittelemme erilaisia arjessa näkyviä hetkiämme. Vihkonen on nähtävillä kaikissa ryhmäkodeissa ja siinä kerrotaan mm. ulkoilusta, Päiväkummun Picassot -ryhmistä sekä siitä, miten hoivamusikkomme **Jyrki Myllylän** myötä musiikin määrä yksiköissämme on kasvanut entisestään. Ulkoiluun on panostettu edelleen mm. seuraamalla säännöllisesti toteutuneiden ja tarjottujen ulkoiluiden määriä ryhmäkodeissa, ja ns. kiky-tunteja on kohdistettu edelleen asukkaiden ulkoiluun.

Kaksi vuotta sitten käyttöönottamamme virikevuosikello on näkynyt myös vahvasti toiminnassamme. Virikevuosikelloon on merkitty kullekin viikolle omat teemat, jotka näkyvät arjessamme eri tavoin. Päivä-, viikko- ja kuukausiohjelmamme ovat ryhmäkodin seinällä, ja toimintaamme pääsee seuraamaan myös nettisivuilla olevan tapahtumakalenterimme sekä Facebook-sivujemme kautta, jonne lisäämme kuvia lähes päivittäin.

Asukas- ja omaiskyselymme ovat varsin laajat ja näiden kyselyiden palautteet antavat meille paljon tietoa toimintamme kehittämisen tueksi. Olemmekin hyödyntäneet näitä kyselyitä vuoden 2020 toimintasuunnitelmien laatimisessa sekä toimintamme edelleen kehittämiseksi. Lämmin kiitos kaikille vastanneille! ●

Työnilo, huippuesimiehet ja työtovereiden tuki

KESKIÖSSÄ TYÖTYYTYVÄISYYSKYSELYSSÄ

Teksti: Paula Malmberg • Kuva: Gettyimages

Hoitokoti Päiväkumpu -konsernissa toteutettiin loka-marraskuussa 2019 koko henkilökunnalle työyhteisövire-kysely. Vakuutusyhtiö Ilmarisen toteuttama kysely oli sisällöltään hieman erilainen kuin aikaisempina vuosina eri toimijan johdosta toteutettu kysely, mutta kyselyssä mitattiin kuten aikaisempina vuosina työyhteisön vahvuuksia ja kehittämiskohteita asteikolla 1-5.

Hoitokoti Päiväkummussa huippu-lähiesimiehet ja työtoverit antavat tukea

Hoitokodin osalta vastausprosentti oli 63,8%. Vastauksia ei harmillisesti saatu kahdesta ryhmäkodista liian pienen vastaajajoukon takia ja tuloksissa oli jonkin verran hajontaa ryhmäkodeittain tarkasteltuna. Keskimääräiseksi työviireeksi asteikolla 1-5 saatiin 4,0 eli erinomainen tulos. Ns. eNPS-arvo eli vastaus kysymykseen, kuinka todennäköisesti suosittelet työnantajaasi ystävällesi tai kollegallesi, oli +22 eli hyvällä tasolla. Suurimpina vahvuuksina kyselyssä nousivat esille seuraavat asiat: Yrityksessä tehdään merkityk-

sellistä työtä (vastausten keskiarvo 4,8), Minulla on töissä positiivisia vuorovaikutussuhteita (4,6) sekä Pystyn toimimaan työssäni yrityksen arvojen ja kulttuurin mukaisesti (4,5). Kehityskohteiksi tulivat väittämät: Yritys kehittää ja parantaa toimintaansa kilpailijoita nopeammin (3,4), Saan säännöllisesti palautetta työstäni (3,4) sekä Saan kiitosta hyvin tehdystä työstä (3,5).

Lähiesimiehet saivat huipputulokset kyselyssä henkilöstön työssä onnistumisen tukemisessa (ka. 4,2) ja heihin luotetaan (ka. 4,3). Työnilo on myös elävästi osa arkeamme, sillä kyselyssä työnilon kokeminen viimeisen kuukauden aikana sai tuloksen 4,4 ja väittämä tarvittaessa tuen saamisesta työtoverilta sai tuloksen 4,6.

Kotihoito ja Kotisiivous Päiväkummussa työ koetaan merkityksellisenä

Kotihoito Päiväkummun vastausprosentti oli 69,2% ja keskimääräinen työviire tiimisissä oli 3,9. eNPS-arvo oli huikea eli +78. Työn merkityksellisyys sai vastaajilta täydet pisteet eli 5,0 ja myös kotihoidossa koetaan, että siellä pystyy toimimaan yrityksen arvojen ja kulttuurin mukaisesti (4,4) sekä kokemaan aikaansaamisen tunnetta (4,4). Kehityskohteiksi kyselyssä muodostuivat Työympäristöni on turvallinen ja vaaraton (3,1), Lähiesimieheni antaa innostavia pitkän aikavälin tavoitteita (3,1) sekä Minua rohkaistaan kehittämään työssäni (3,4). Työn iloa on myös kotihoidossa tunnettu vahvasti, se sai arvon 4,7.

Kotisiivous Päiväkummussa keskimääräinen työviire oli myös mainiolla tasolla eli 3,9. Siellä vastausprosentti oli 64,3%. Työn merkityksellisyys sai myös kotisiivouksen puolella täydet pisteet ja lähes kaikki vastaajat totesivat myös, että voivat työskennellä yrityksen arvojen ja kulttuurin mukaisesti (4,9) ja he tietävät mitä heiltä odotetaan (4,7). Työtovereiden tuki on arvostettua myös kotisiivouksessa (4,3) ja työn ilon taso myös korkealla eli 3,8.

Yhteistyöllä huipputuloksiin

Tuloksina voi pitää varsin kannustavina aikana, jolloin varsinkin vanhuspalveluiden laatu on ollut kovan kritiikin kohteena pitkän vuotta. Työn merkityksellisyys, luottamus kollegoihin ja ammattitilpeys ovat tärkeitä työhyvinvoinnin osa-alueita. Tässä kyselyssä mitattu työn merkityksellisyys ja luottamus kollegoihin olivat erittäin hyvällä tasolla, mikä kannustaa meitä kehittämään työtämme sellaiseksi, josta voisimme olla ammatillisesti vieläkin ylpeämpiä.

Työhyvinvoinnin kehittämistä on tehty Päiväkummussa pitkäjänteisesti ja yhteistyössä koko henkilökunnan voimin. Hoitokotien puolella on jo pitkälti toistakymmentä vuotta toiminut Tyhy-tiimi, joka omalta osaltaan paneutuu syvällisesti näihin tuloksiin. Tuloksia on käyty läpi myös tiimeittäin ja johdossa. Tuloksien pohjalta on tehty kehittämissuunnitelmia niin koko talon tasolla kuin tiimeittäinkin. Tällä pyrimme varmistamaan sen, että Päiväkumpu on huipputyöpaikka! ●

Päiväkummun Picassot ja Martat ja Martit

esittelyssä Elämänilontäyteiset hetket Päiväkummussa -vihkosessa

Teksti: Paula Malmberg • Kuvat: Ryhmäkoti Ahtiala, Vanamo ja Ilmatar

Panostimme vuonna 2019 ryhmäko-
deissamme erilaisten aktiviteettiem-
me näkyväksi tekemiseen työstämällä
yhdessä ”Esimerkkejä elämänilontäyteisistä
hetkistä” -vihkonen. Vihkonen löytyy jokai-
sesta ryhmäkodistamme, ja vihkosessa esi-
tellyt erilaiset aktiviteetit luovat päivä-, viikko-
ja kuukausiohjelmiemme rungon.

Lähtökohtana virketoiminnalle on aina
asukas itse, hänen taustansa ja toiveensa.
Erialaisten aktiviteettien avulla voidaan yl-

läpitää asukkaan olemassa olevia kykyjä
sekä lisätä voimavaroja erilaisten elämys-
ten kautta. Pyrimme täällä Päiväkummu-
ssa tuottamaan asukkaillemme wautsi-elä-
myksiä. Wautsi-tasolla koko toiminta lähtee
asukkaiden ja heidän omaistensa tarpeis-
ta, toiveista ja odotuksista, jotka osaamme
hetkittäin ylittää. Tällöin pystymme tuotta-
maan wautsin eli ilahduttavan kokemuk-
sen. Hoitokoti Päiväkummun Elämänilon
toimintafilosofassa pyritään juuri tähän, ja

keinoja wautsi-elämysten ja muiden elä-
mysten tuottamiseen on esitelty mm. täs-
sä vihkosessa.

Wautsi-elämyksiä voi luoda lukuisin eri
tavoin ja vihkosessa on esitelty mm. seuraa-
vat hetket monien muiden lisäksi: Elämän-
iloa luonnosta, Päiväkummun Picassot, Mar-
tat ja Martit, Iloa sävelistä ja soinnuista sekä
Elämäniloiset älyköt. Pääset kurkistamaan
syvemmälle elämäniloiseen arkeemme mm.
Facebook-sivujemme kuvien kautta! •

Ei ihminen pelkästä leivästä elä

– TAITEET JA KULTTUURI OSANA VANHUSTYÖTÄ

Arjen merkitykselliset hetket muodostuvat lopulta hyvin pienistä asioista: kokemuksista, kohtaamisesta, ymmärryksestä, kuulluksi tulemisesta, tunteiden elämisestä ja jakamisesta. Merkitykset eivät katoa ihmisen ikääntyessä ja taiteella, itsensä luovalla ilmaisemisella, voidaan näitä merkityksiä vahvistaa. Nyt kaikki geronomit myös rohkeasti mukaan elämän ilon talkoiisiin ja ottamaan taide- ja kulttuuriosaamisensa hyötykäyttöön, ikäihmistemme parhaaksi.

Artikkeli on julkaistu alun perin Geronomi-lehdessä 1/2019.

Teksti: Heidi Oilimo • Kuvat: Gettyimages

J o YK:n ihmisoikeusjulistuksessa (1948) mainitaan jokaisen oikeus osallistua taiteisiin ja kulttuuriin, kehittää itseään ja yhteisöään niiden avulla sekä mahdollisuus ilmaista itseään vapaasti. Monissa tutkimuksissa on osoitettu taiteen ja kulttuurin myönteiset vaikutukset hyvinvointiin ja koettuun terveyteen. Taiteen hyvinvointivaikutusten tutkimus- ja kehitystoiminta sekä taidelähtöisten hyvinvointipalveluiden tuottaminen on kasvanut viime vuosina voimakkaasti. Uusia yhteistyökuvioita kulttuuri- ja taidealan sekä sosiaali- ja terveysalan välille on syntynyt, ja hyvinvointikeskustelussa puhutaan nyt muun muassa taiteiden soveltavasta käytöstä ja osallistavasta taidetoiminnasta.

Verkostoitumista ja osaamisen jakamista

Kulttuurisen seniori- ja vanhustyön valtakunnallinen verkosto AILI on kolmentoista kunnan verkostohanke, jossa vahvistetaan ja kehitetään kunnissa toteutettavaa kulttuurista vanhustyötä. Tavoitteena on edistää ikääntyneiden kulttuurisia oikeuksia ja oman näköisen arjen toteutumista.

Hankkeessa suurinta huomiota herättänyt avaus on kulttuurikirjaamisen edistäminen vanhustyön yksiköiden RAI-järjestelmässä. Kirjaamisen avulla tehdään

kulttuurinen työ näkyväksi, voidaan arvioida toiminnan vaikuttavuutta, seurata kulttuuristen oikeuksien toteutumista ja kehittää johdantamista.

ArtsEqual on Taideyliopiston koordinoima tutkimushanke, jossa tarkastellaan taiteita ja taidekasvatusta kaikille tasapuolisesti kuuluvana peruspalveluna, ja tutkitaan, kuinka taide julkisena palveluna voisi lisätä yhteiskunnallista tasa-arvoa ja hyvinvointia. Hanke kannustaa muun muassa instituutio-naalisten rajojen ylittämiseen ja tekee näkyväksi uusia taide- ja taidekasvatusperustaisia sosiaalisia innovaatioita.

Taru Tähti, yksi hankkeen väitöskirjatutkijoista, on selvittänyt mm. millä tavoin vanhuspalveluiden asiakkaat ja työntekijät musisoivat arjessaan, millaiset asiat mahdollistavat tai estävät heidän musiikillista toimintaansa ja mitä muutoksia ihmisten toimijuudessa voidaan saada aikaan musiikkitoiminnalla.

Tutkimus perustuu kahteen Sastamalan sosiaali- ja terveyspalveluiden kanssa kehitettyyn palveluun – Musiikkimooottoreihin ja Kulttuurikuntouttajiin – joissa ikäihmisiä sekä heidän kanssaan työskentelevää henkilökuntaa kannustettiin itse toteuttamaan musiikki- ja muuta kulttuuritoimintaa osana vanhuspalveluiden arkea. Tähti havait-

si tutkimuksessaan, että hoitajien työhyvinvointiin vaikuttaa merkittävästi se, kokevatko he voivansa tehdä työnsä hyvin: ”Palautteen mukaan taidelähtöisiä menetelmiä käyttäneet hoitajat tunsivat pystyvänsä tarjoamaan asiakkaille monipuolisempaa kuntoutusta ja läsnäoloa. Se toi mielihyvää arkiseen työhön.” Taide siis paransi niin ikäihmisten kuin heitä hoitavien ammattilaistenkin elämän laatua.

Taiteen ja kulttuurin hyödyntämiseen hoivatyössä ei välttämättä tarvita taiteen ammattilaisia. Kulttuurikuntouttajat-palvelussa joku henkilökunnasta toi työhönsä poppanankudontapiiriin, toinen kokosi asiakkaiden kanssa valokuvia ja tarinoita elämäkaarikansioihin, yksi kuvitti laulukansion yhteiseen käyttöön.

”Kun työssä saa hyödyntää omia taitojaan kokonaisvaltaisesti, käsitys omasta ammattilaisuudesta laajenee ja työhyvinvointi lisääntyy.”

Taikusydän on taiteen ja hyvinvoinnin yhteyksien kehittämisen ja viestinnän yhteistyöverkosto, jonka pääkallopaikka on Turun ammattikorkeakoulussa. Taikusydän kehittää ja levittää verkostonsa kanssa ratkaisuja, joilla taiteen ja sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten yhteistyö saadaan pysyväksi osaksi hyvinvointia edistäviä palveluita.

Taru Tähten 2020 valmistuvaan väitöskirjaan kuuluvat artikkelit:

- Tähti, Taru (2015). Intohimolla ja sydämellä, kuolemaan saakka. Palvelukeskuksen asiakkaan musiikillinen toimijuus Musiikkimootorit-projektissa. Musiikki 45(2), 5–27.
- Tähti, Taru (2015) Taidelähtöinen toimijuus hoivatyössä. Esimerkkinä Kulttuurikuntouttajat-koulutus. Musiikkikasvatus 18 (1), 20–41. <https://sites.uniarts.fi/fi/web/fjme/-/vol-18-01-2015>
- Tähti, Taru (2017). Vanhustyön lähiesimies musiikillisena toimijana. Etnomusikologian Vuosikirja, 29, 1–29. <https://doi.org/10.23985/evk.60953>

Lisätietoa:

<http://www.artsequal.fi/>

<https://taikusydan.turkuamk.fi/>

<https://www.innokyla.fi/web/hanke7338321>

<https://www.jyvaskyla.fi/kulttuuri/kulttuuripalvelut/ikaihmiset/taideapteekki>

Hoitokoti Päiväkummun verkkosivut

Taideapteekki on Jyväskylän kaupungin kulttuuripalveluiden ja vanhustaluiden yhteistyössä tuottama ikääntyneille suunnatun kulttuuritarjonnan järjestämis- ja tuottamismalli.

Taideapteekin kautta tulevat taiteilijat ohjaavat työpajoja ja esiintyvät päiväkeskuksissa ja hoivayksiköissä. Taiteilijat hinnoittelevat itse omat palvelunsa ohjelmapankkia varten ja vanhustaluiden asiakkaat valitsevat pankista mieleistään ohjelmaa ohjaajan johdolla. Tilaisuudet ovat osallistujille avoimia, maksuttomia ja esteettömiä. Toimintaa koordinoi kulttuurituottaja ja kustannukset on jaettu sote- ja kulttuuripuolen kesken.

Myös Rovaniemellä palkattiin viime vuonna kulttuurituottaja, jonka tehtävä on tuottaa

elämyksiä ja edistää hyvinvointia osana kulttuurista vanhustyötä.

Yksityisellä sektorillakin tapahtuu

Hoitokoti Päiväkummu elämänlaatu ja -ilo on nostettu tavoiteltaviksi arvoiksi ja lähdetty yksilöllisesti kysymään, minkälaisista asioista asukkaat iloa arkeensa saavat. Näitä asioita on paljon. ”Huulipuna, halaus, onkiretki, yhteiset laulutuokiot ja muisteluryhmät”, luettelee Päiväkummun toimitusjohtaja **Anne Kangas** vain joitain mainitakseen.

Vuosi sitten elämänilon joukkoihin saatiin hoivamusikko **Jyrki Myllylä**, joka tuli taloon suorittaessaan yhteisömusikon erikoistumiskoulutusta. Hän musisoi säännöllisesti

kaikissa Päiväkummun yksiköissä sekä Päivätoimintapiste Sointulassa. Myllylä pitää yhteislaulutuokioita, soittaa itse ja soitattaa erilaisia soittimia. Syyskuussa Myllylä palkattiin osaksi talon vakituista henkilökuntaa. Työtehtäviin kuuluu myös työntekijöiden kouluttaminen musiikin käyttöön osana arkista hoivatyötä.

Hoivamusikkous on vienyt entisen orkesterimusikon ja musiikinopettajan mennessään. Työ on antoisaa ja vaihtelevaa. Vastaanotto ja palaute on ollut erinomaista niin asukkaiden, omaisten kuin henkilökunnankin taholta. Myllylä vahvistaa: ”Koen työni erittäin merkitykselliseksi, aamuisin on aina kiva lähteä töihin. Tälle on totisesti tarvetta.” ●

Hoivamuusikkona Päiväkummussa

Teksti: Jyrki Myllylä • Kuvat: Jyrki Myllylä, ryhmäkoti Ahtiala, Maarit Kankimäki

Jyrki Myllylä toimii Hoitokoti Päiväkummun hoivamuusikkona. Hoivamuusikon työ Päiväkummussa on hyvin antoisaa ja monipuolista ja se koskettaa koko yhteisöä.

Vuosi sitten syyskuussa aloitin Hoitokoti Päiväkummussa hoivamuusikkona opiskelijastatuksella. Samaan aikaan opiskelin Turun ammattikorkeakoulussa sairaala- ja hoivamuusikoksi. Koulutus osoittautuikin erittäin mielenkiintoiseksi ja antoisaksi sairaala- ja saattohoitokotiharjoitteluineen. Samalla se täydensi hyvin aikaisemmin suorittamaani musiikin maisterin tutkintoa. Sain myös ottaa opittuja asioita heti käyttöön Päiväkummussa.

Syyskuussa 2019 aloitin Päiväkummussa hoivamuusikkona projektiluonteisesti. Tämä projekti kestää vuoden 2020 loppuun saakka. Tehtävänäni on tämän reilun vuoden aikana pitää säännöllisesti viikoittaisia musiikkituokioita kaikissa ryhmäkodeissa (tarpeen ja toiveiden mukaan myös asukkaiden huoneissa), laatia hoivamuusikon työnkuva Päiväkummussa, kirjoittaa kuukausittain blogia hoivamuusikon työhön liittyvistä asioista ja kokemuksista, laittaa viikoittain tunnelmapaloja Facebookiin, kouluttaa kaikkien

ryhmäkotien henkilökuntaa musiikin näkökulmasta, huomioida asukkaiden isommat syntymäpäivät sekä osallistua omaisteniltoihin sekä muihin juhlatilaisuuksiin mahdollisuuksien mukaan. Onhan siinä niitä!

Mikä on hoivamuusikko?

Hoivamuusikko on musiikin ammattilainen, joka on erikoistunut sairaala- ja hoivamuusikkityöhön. Hän ymmärtää hoivaympäristössä tapahtuvan musiikillisen toiminnan lainalaisuuksia sekä mahdollisuuksia. Hoivamuusikon tehtävänä on tuoda iloa, vaihtelua, yhteisöllisyyttä ja viihtymistä musiikillisessa vuorovaikutuksessa niin ryhmä- kuin yksilötilanteissakin. Työ vaatii ammattitaitoa, suuntautumista hyvinvointityöhön sekä taitoa kohdata erilaisia ihmisiä.

Musiikki voi koskettaa ihmistä hyvinkin syvältä, joten hoivamuusikolta vaaditaan taitoa työskennellä musiikin ihmisissä aikaansaamien reaktioiden äärellä. Vaikka musiikilla onkin terapeuttisia vaikutuksia, niin hoivamuusikko ei ole musiikkiterapeutti eikä hänen tehtävänään myöskään ole korvata hoitohenkilökuntaa. Hoivamuusikko on

ennemminkin rinnalla kulkija, kulttuurin kokemisen mahdollistaja sekä silta ulkomailman ja hoivakodeissa asuvien ihmisten välillä. Työn ytimessä on musiikillinen vuorovaikutus, joka muodostuu maisemaksi tai ilmapiiriksi, jossa voi levätä, nauttia tai virkistyä.

Musiikkitoiminta tuottaa hyvinvointia, josta hyötyvät myös terveydenhuollon ammattilaiset, sillä se koskettaa koko yhteisöä eikä erottele kuulijoitaan asukkaisiin ja työntekijöihin. Musiikin vaikutuspiirissä olijat voivat olla mukana tunteillaan ja energiallaan.

Onnekas ja kiitollinen

Vuoden työrupeaman jälkeen voin todeta, että olen kyllä onnekas, kun saan tehdä tätä työtä Päiväkummussa. Voin monipuolisesti hyödyntää osaamistani ja pitkää musiikillista historiaani, asukkaat ja henkilökunta ovat mukavia ja kiitollisuus tekemääni työtä kohtaan on käsinkosketeltavaa. Tuntuu että olen enemmän saama- kuin antajapuolella. Tästä on hyvä jatkaa projektin eteenpäin viemistä. ●

Iloista ulkoilua ja yhteistyötä

Pasilan toimintakeskuksen väen kanssa Itä-Pasilassa

Teksti ja Kuva: Paula Malmberg

Itä-Pasilan yksikössä on aloitettu mukava yhteistyö läheisen Pasilan toimintakeskuksen väen kanssa. Toimintakeskuksen asiakkaat ovat käyneet ohjaajan kanssa viemässä ulos Itä-Pasilan yksikön pyörätuolilla liikkuvia asukkaita kaikista ryhmäkodeista kesän ja syksyn ajan. Talven liukkaiden keli- en ajan yhteiset ulkoilut ovat tauolla.

Hoitopulaisena ja vapaaehtoisena Pasilan toimintakeskuksessa toimiva **Niina** ker-

too, että torstai on ollut yhteinen ulkoilupäivä. "On ollut kivaa olla yhdessä ulkoilemassa ja auttamassa. On mukava jutella Päiväkummun asukkaiden kanssa", hän jatkaa. **Nisse** kertoo, että hän on saanut opastusta mm. siihen, mitä tulee ottaa huomioon, kun pyörätuolia työntää kynnyksen yli tai alamäessä. Nisse kertoo pitävänsä kovasti ulkoilusta. "Joka arkipäivä tulee käytyä kävelyllä", hän toteaa.

Päiväkummun asukas **Minna** on mukana ulkoiluretkellä. "Rakastan ulkoilua! Se on tärkeää kuntoutumisen kannalta", hän toteaa nauttien samalla kirpeän syysilman auringonsäteistä. "Toivottavasti voimme käydä vielä pitkään yhdessä ulkoilemassa toimintakeskuksen väen kanssa", hän päättää.

Lämmin kiitos Itä-Pasilan naapureille ihanasta ideasta ulkoilla yhdessä – pidetään tästä perinteestä kiinni! ●

Päiväkummun Picassot taiteen maailmassa

Tarjoamme asukkaille Paloheinän, Vuosaaren, Itä- ja Länsi-Pasilan yksiköissä kerran viikossa mahdollisuuden osallistua kuvataideryhmään Päiväkummun Picassot. Ryhmiä on vetänyt syksystä 2019 lähtien taideohjaaja, kuvataiteilija **Aulis Harmaala**

Teksti: Paula Malmberg • Kuvat: Aulis Harmaala

Ryhmissä työtetään erilaisia teemoja piirtämällä, maalaamalla, askartelemalla ja keskustelemalla. Tärkeää on luoda vuorovaikutusta sekä eri asukkaiden kesken että asukkaiden ja ohjaajan välillä. Ryhmään osallistuminen ei edellytä erityistaitoja. Ohjaaja alustaa tekemisen raamit ja asukas tarttuu toimeen omin taidoin ja voimavaroin. Joskus osallistuminen on muuta-

man sanan sanomista ja parin viivan piirtämistä. Joskus se on kuuntelua ja katselua. Joskus syntyy hämmästyttävän hienoja omaehtoisia taideteoksia!

Ryhmässä voi vahvistaa erilaisia käden taitoja käyttämällä pensseleitä, kyniä ja saksia ja kokeilla erilaisia materiaaleja muovailumasasta paperiin. Jokainen osallistuu omilla voimavaroillaan ja osallistujan tuotos voi olla kes-

kustelua, käsillä tekemistä, taideteoksia, läsnä olemista ja yhdessä tekemistä. Taidetoiminnan tavoitteena on virittää myönteisiä elämyksiä. Elämykset avaavat aisteja, herättävät muistoja, rentouttavat ja vahvistavat identiteettiä. Jokainen ryhmän kokoontuminen on omanlaisensa, ainutlaatuinen tilaisuus. Päiväkummun Picassojen tuotoksia näkee asukkaiden huoneiden lisäksi Facebook-sivuillamme. ●

Elämäniloa rakentamassa kohtaaminen kerrallaan

Milloin viimeksi pysähdyt miettimään, mikä sinulle on tärkeää? Entäpä mikä tuo sinulle elämäniloa? Tai mikä tekee arjestasi mielekkään ja merkityksellisen? Nämä asiat saattavat myös muuttua vuosien saatossa. Siksi kysymyksiin on hyvä palata aika ajoin. Entä onko sinulla aikaa, tahtoa ja voimia näille tärkeille ja elämäniloa tuottaville asioille?

Teksti: Anne Kangas • Kuva: Matti Rajala

Monille hyvä arki muodostuu itses-
tä huolehtimisesta ja asioista, jotka
tuottavat iloa. Hoivakodeissa moni
tarvitsee ohjausta, tukea tai apua itsestä hu-
olehtimiseen liittyvissä asioissa, kuten ravitse-
muksessa, henkilökohtaisessa hygieniassa ja
lääkehoidossa. Hyvään arkeen kuuluu, että
jokainen voi itse vaikuttaa oman elämän-
sä kulkuaan, mahdollisuuksiin, toimintoihin ja
palveluihin sekä yhteisiin asioihin esimerkiksi
asukaskokouksissa.

Hyvä arki on hyviä suhteita toisiin ihmi-
siin. Puolisoon, perheeseen, ystäviin tai yhteis-
öön. Se on toista kunnioittavaa ja arvosta-
vaa kohtaamista ja kohtaantumista.

Moni tarvitsee tukea ja apua myös ilon
asioissa. Elämäniloa tuovat asiat ovat jo-
kaiselle yksilöllisiä. Jotta me hoivakodeissa
pystyisimme olemaan asukkai-
demme tukena luomassa

merkityksellisiä hetkiä, meidän on tiedettävä,
mikä asukkaita ilahduttaa. Asukkaiden elä-
män historiaa ja heille mielekkäitä asioita on-
kin hyödyllistä kartoittaa heti hoitosuhteen
alussa elämäнкаarihaastattelulla. Lisäksi jo-
kaiselle asukkaalle voidaan laatia yhdessä
hänen kanssaan oman elämänilon taulu, joka
on täytetty iloa tuovilla asioilla.

Vain harvat ihmisten toiveista ovat liian vaativia toteutettaviksi

Iso osa asukkaille iloa ja hyvää mieltä tuotta-
vista asioista on helppo toteuttaa päivittäin.
Toiset vaativat vähän enemmän suunnitte-
lua ja joissakin tarvitaan omaisten apua. Vain
harvat toiveista ovat liian vaativia toteutet-
taviksi. Halaus, jalkapallo-ottelu, valkovuo-
kot, perhe, lapsenlapset, huulipuna, musiikki,
kahvit Hakaniemen
torilla, onkiretki

– tässä muutamia esimerkkejä elämäniloa
tuottavista asioista.

Iloa tuovat paljon myös yhteisölliset ta-
pahtumat – kuten muisteluryhmät, yhteiset
lauluhetket, konsertit ja jummat. On sanottu,
että ihminen voi löytää inhimillistä kasvua
olemalla yhteydessä toisiinsa. Siksi on tär-
keää, että jokaisella asukkaalla on mahdolli-
suus jakaa ilahduttavia kokemuksia yhdessä
muiden kanssa.

Iloa asukkaan jokapäiväiseen elämään
voi tuoda myös jokainen työntekijä, omainen,
ystävä tai muu läheinen antamalla asukkaal-
le hetkittäin enemmän kuin hän osaa odot-
taa. Juuri tällainen nostaa ilon pintaan ja saa
tuntemaan itsensä huomatuksi ja arvoste-
tuksi ihmiseksi. Jaettu ilo on moninkertai-
nen ilo.

Asukkaiden elämäniloa hoivakodeissa
ovat rakentamassa monet ammattilaiset, ku-
ten lähi- ja sairaanhoitajat, sosionomit, kokit,
laitoshuoltajat, lääkärit, fysioterapeutit, huol-
tomiehet ja myös erilaiset harrastustoiminto-
jen vetäjät. Meillä Hoitokoti Päiväkummussa
joukkoon kuuluvat muun muassa hoivamuu-
sikko ja kuvataideohjaaja. On tärkeää, että jo-
kainen työntekijä hahmottaa oman roolinsa
asukkaiden hyvän arjen rakentamisessa.

Moniammatillinen tiimi mahdollistaa
osaltaan asukaillemme laadukasta
ja sisältörikasta elämää. Päivämme
muodostuu useista kohtaamisista.
Muistetaan ottaa se hetki ja kohda-
ta toisemme. ●

Päivätoimintapiste Sointulan Vanhojen tanssit

TYÖPAJAPROJEKTI TOI JUHLAMUISTOT KUVIEN MYÖTÄ NYKYPÄIVÄÄN

Paloheinän yksikössä kokoontuva päivätoimintapiste Sointulan väki sai nauttia syksyllä hurmaavasta Vanhojen tanssit -työpajakokonaisuudesta ja siihen liittyneistä päätösjuhlista, jolloin Paloheinän yksikön juhlasali Sointula täyttyi kukista, musiikista ja iloisesta puheensorinasta sekä muistoista vanhojen valokuvien, täytekakun ja kahvin äärellä.

Teksti: Paula Malmberg • Kuvat: Paula Malmberg

Työpajan järjestivät päivätoimintapisteen asiakkaille **Pirre Toikkanen, Jonna Wikström** ja **Paula Koivunen**. Teatteritaustan omaavat Pirre, Jonna ja Paula saivat apurahaa projektiin Samuel Huberin Taidesäätiöltä sekä Taiteen edistämiskeskukselta. Työpajakokonaisuus päivätoimintapiste Sointulan asiakkaiden kanssa alkoi

syyskuussa 2019 huipentui 4.11.2019 järjestettyyn yhteiseen päätösjuhlaan.

Ennen yhteistä päätösjuhlaa järjestettiin työpajoja, joihin kukin Sointulan asiakas toi mukanaan 2-3 valokuvaa. Näiden valokuvien ja kuvien herättämien muistojen avulla keskusteltiin elämän varrella olleista juhlista ja muista erityisistä tapahtumista. Apuna käytettiin erilaisia tarinankerroksen työvälineitä ja pohdittiin mm. sitä, mitkä ovat juuri niitä asioita, jotka tekevät juhlasta juhlan.

Projektin päättäneessä juhlassa nautittiin yhdessä täytekakkukahvit, laulettiin yhteislauluja hoivamuusikkomme johdolla ja tutustuttiin asiakkaiden tuomista valokuvista tehtyyn, seinälle heijastettuun koosteseen. Kuvakavalkadi oli hyvin monipuolinen: kuvissa vilahtivat mm. Kiinanmuuri, M/S Ilmatar moottorimatkustajalaiva, lu-

kuisat häät, opiskelijajuhlat sekä jopa presidentti Kekkonen. Lopuksi kukin ikuistettiin yhdessä valitsemansa kukkakimpun kanssa valokuvaan, jonka sai muistoksi itselleen työpajasta. ”Suurenmoiset juhlat ja ihanaa, että sai tällaisiin osallistua”, totesi eräs osallistuja lähtiessään hymysuin kotiin kukkakimpun kera. ●

Irma Väättäinen

Kunniapäiväkumpulainen, 70 vuotta 8.3.2019

Hoitokoti Päiväkummun yksi perustajasisaruksista ja Hoitokoti Päiväkummun hallituksen puheenjohtaja, **Irma Väättäinen**, juhli 8.3.2019 70-vuotispäiviään. Irma on tehnyt mittavan uran sote-alalla ja tässä artikkelissa käydään läpi Irman monipuolista uraa ja elämänvaiheita.

Teksti: Anne Kangas • Kuvat: Paula Malmberg

Irma syntyi viisilapsisen perheen toiseksi vanhimpana lapsena Nurmeksen Yli-senvaaralla 8.3.1949. Leikkikavereista ei ollut pulaa, sillä vuosina 1947–1948 syntyivät maamme historian suurimmat ikäluokat, mutta aikaa leikeille kotitöiden lomassa ei Irman lapsuudessa niin paljoa ollut, sillä maalaistalossa riitti aina töitä. Ensimmäiset ansiotulonsa Irma sai metsän istutuksesta ja sekatarvakaupan, vaatekaupan ja

ruokakaupan myyjänä sekä Fazerin karkkitehtaalla. Irma valmistui ylioppilaaksi Nurmeksen yhteislyseosta vuonna 1969 ja lukion jälkeen hän sai saksan kielen opettajan sijaisuuden.

Sairaanhoitajakoulusta talonmieskurssiin

Näiden kuluneen 70 vuoden aikana sosiaali- ja terveyspalvelut ovat kehittyneet kovasti, ja Irma on ollut mukana vaikuttamassa sote-palveluiden kehittämiseen uransa aikana monella tavalla. Irma valmistui sairaanhoitajaksi vuonna 1971 ja tämän jälkeen olivat vuorossa erikoissairaanhoitajan tutkinto, sairaanhoidon opettajan tutkinto, hallinnollinen tutkinto, terveydenhuollon maisteri, yrittäjän erikoisammattitutkinto – ja lukuisia aproja ja cumuja Helsingin yliopistosta sekä lisensiaattiotintoja Kuopion yliopistossa. Näiden lisäksi Irma on suorittanut pienempiä koulutuksia ja kursseja valtaisan määrän – näiden joukossa mm. talonmieskurssi.

Sairaanhoitajaopintojen ollessa vielä kesken Irma otti tuntumaa hoitoalaan työskentelemällä yhden kesän Saksassa Schwalbachissa. Suomessa hän työskenteli Lieksan ja Tampereen sairaaloissa ennen Helsinkiin muuttamista. Koskelan sairaalassa Irma teki ensin sairaanhoitajan ja osastonhoitajan tehtäviä ja sittemmin myös ylihoitajan ja yölihoitajan hommia.

Opettajana, ammattikasvatushallituksessa ja Suursuon sairaalassa

Noin kymmenen vuotta kestäneen opettajauran aikana Irma opetti Helsingin kaupungin sairaanhoito-opistossa ja oppilaitoksessa mm. sisätautista sairaanhoitoa, sairaanhoito-oppia, kansanterveystiedettä, terveyskasvatusta, sairaanhoidon sovellutusta erityiskysymyksissä, hallintoa ja työnjohto-oppia. Kätilöopistolla hän toimi sairaanhoidon opettajana ja opettajakesinä hän teki välillä yölihoitajan tehtäviä.

Vuonna 1982 Irma pyydettiin WHO:n hoitotyön opetuksen kokeilu- ja kehittämisprojektiin koordinoivan projektiylihoitajan tehtäviin. Projektissa hän toimi opetussairaaloissa hoitotyön asiantuntijana.

Ammattikasvatushallituksessa Irma aloitti ylitarkastajana syksyllä 1985. Hänen tehtäviinsä kuului terveydenhuollon ja kaudenhuoltoalan koulutuksen suunnittelua, ohjausta ja seurantaa. Erityisinä vastuualueina olivat opettajakoulutus, opiskelijavalinta, oppilaanohjaus, erityisopetus ja tukiopetus. Vuosina 1985–1987 Irma toimi myös terveydenhuollon peruslinjakokeilun vetäjänä.

Ammattikasvatushallituksessa ollessaan Irma kirjoitti kollegansa **Aune Räisäsen** kanssa kirjan Kasvun aika. Kirja käsittelee vammaisen lapsen perheen kriisiä. Tätä kirjaa luettiin yliopistossakin lähes parikymmentä vuotta. Ammattikasvatushallituksesta Irma

Irma sai 70-vuotislahjaksi Päiväkummun henkilökunnalta itse tehdyn isoäidinneliöiltin.

siirtyi perhesyiden vuoksi yölihoitajan tehtäviin Suursuon sairaalaan, mutta pian hänet houkuteltiin päivätöihin ylihoitajan ja tulosyksikön johtajan tehtäviin. Aikaa Suursuolla ja erityisesti yhteistyötä osastohoitajien kanssa Irma on muistellut aina lämmöllä.

Haave omasta hoitokodista toteutuu

Keväällä 2001 Irma lähti toteuttamaan yhdessä siskojensa kanssa jo kymmenen vuotta kytenyttä haavetta omasta hoitokodista, kun he perustivat Hoitokoti Päiväkummun ensimmäisen yksikön Helsingin Vuosaareen.

Irman sydäntä lähellä ovat aina olleet laadukkaat hoitopalvelut. Yksi tämän sydänasian tuote on ollut elämänilon toimintafilosofia, joka on kulkenut Irman mukana jo lähes kolmekymmentä vuotta. Tämä Hoitokoti Päiväkummun punainen lanka lähti kehittymään Irman myötävaikutuksella jo 90-luvun laman kourissa Suursuon sairaalassa. Päiväkummussa elämänilon toimintafilosofiaa on kehitetty eteenpäin - se ei ole ollut kiveen hakattu, vaan silläkin on ollut kyky uudistua ja kehittyä. Mutta peruskiveykseen muuratut tärkeät perusarvot - ihmisarvo ja elämän-

laatu ohjaavat Hoitokoti Päiväkummun toimintaa myös tänä päivänä ja perimmäisenä päämääränä on tuottaa asukkaillemme ja asiakkaillemme elämäniloa. Irman halu sytyttää ilo asukkaiden silmiin ja saada henkilökunta kokemaan työniloa on ollut aina mukaansatempaavaa.

Mummi ja yhdistysaktiivi

Työ on merkinnyt aina Irmalle paljon, mutta myös perhe ja harrastukset ovat Irmalle tärkeitä. Kuusi vuotta sitten hänestä tuli ensi-

kertaa isoäiti, ja mummina oleminen kahdelle tyttärentyttäreille onkin varmasti yksi Irman elämän kohokohdista. Lisäksi pojan avopuolison lapset tuovat paljon iloa elämään.

Opiskelun lisäksi toinen tärkeä harrastus Irmalle on ollut aina yhdistystoiminta. Hän on ollut perustamassa viittä eri yhdistystä - nämä ovat olleet sairaanhoitajien ammattiosasto Koskelan sairaalaan, Suutarilan ala-asteen vanhempainyhdistys, Suutarilan yläasteen ja lukion vanhempainyhdistys, Gerbera ry, joka perustettiin vanhustenhoiton kehittämiseen ja lisäksi Irma on ollut perustamassa ja toiminut aktiivisesti Lions Club Hki/Malmittarissa eri rooleissa.

Sydämellisesti onnea Irma, oma Kunniapäiväkumpulaistemme ja Elämänilon toimintafilosofian suurlähettiläämme! ●

Sisäisesti seurattua sekä ulkoisesti standardisoitua LAATUA PÄIVÄKUMMUSSA

Päiväkummun perustamisesta lähtien toimintamme perustana on toiminut Elämänilon toimintafilosofia. Laatuajattelumme pohjautuu Elämänilon toimintafilosofiaan, jonka käytäntöön viemistä tukee **laatustandardi ISO 9001:2015, Elämäniloa tuottavat hoito- ja asumispalvelut**. Elämänilon toimintamalli on viety sisään laatuajattelumme, jota kehitämme aktiivisesti niin sanotulla jatkuvan kehityksen mallilla.

Teksti: Karri Nieminen • Kuva: Thinkstock

ISO 9001 -standardi tukena laadun kehittämiseksi

ISO 9001 on kansainvälisesti tunnettu laadunhallintastandardi, jonka tavoitteena on yrityksen toiminnan jatkuva parantaminen ja asiakastyytyväisyyden lisääminen. ISO 9000 -standardin mukaan laadunhallinta tarkoittaa esimerkiksi sitä, miten Päiväkummun asukkaiden hoidon laadun ominaisuudet täyttävät kaikkien siihen liittyvien sidosryhmien vaatimukset. Laatustandardi siis antaa standardivaatimuksia Päiväkummulle asukkaan tarpeiden sekä odotusten täyttämiseksi ja tyytyväisyyden aikaansaamiseksi toiminnassa.

Systemaattisen laadunhallinnan avulla kehitämme jatkuvasti toimintaamme. Standardimerkki on näkyvä ja kansainvälinen osa laadunvarmistusta. ISO 9001:2015 -standardin asettamat vaatimukset ja pätevydet todennetaan joka vuosi tarkastuskäynnillä ulkopuolisen auditoijan toimesta havainnoiden sekä dokumenteista tarkastaen.

Standardi tukee meitä toiminnassamme, mutta laatu syntyy arkisesta tekemisestä. Laadukas asukkaisiin, omaisiin, henkilöstöön ja yhteistyötahoihimme kohdistuva toiminta eri osa-alueilla vaatii meiltä monia-

laista osaamista ja hyvää tekemisen asennetta.

Keväisin sisäiset auditoinnit

Päiväkummulla on käytössään sähköinen laadunhallintajärjestelmä. Se sisältää erilaisia osioita, joita henkilöstö käyttää omiin työtehtäviin liittyviltä osa-alueiltaan. Samassa järjestelmässä näkyvät kehitysehdotukset, poikkeamat sekä korjaavien toimenpiteiden seuranta. Laadunhallintaan liittyvät asiat käydään vähintään kuukausittain läpi ryhmäkotitilaisuuksissa sekä Päiväkummun erilaisissa teematiimeissä.

Laadunhallintajärjestelmäämme ja sieltä saatuja tuloksia hyödyntäen suoritamme keväisin sisäiset auditoinnit. Päiväkummussa keväisin tehtävien sisäisten auditointien tarkastuskohteet pohjautuvat esimerkiksi kuukausiraporteista, laatu poikkeamista, tulosta palautteista ja ulkoisista auditoinneista nousseisiin huomioihin. Sisäiset auditointimme toteutetaan joka vuosi osin vaihtuvien sisäisten auditoitsijoiden eli omien työntekijöidemme toimesta. Auditoinnit aloitetaan koulutuksella, jonka jälkeen auditoijat tekevät tarkastukset yksiköissä. Tarkastukset sisäl-

tävät objektiivista arviointia toimintatavoista sekä ennalta sovitusta hoitotyön malleista.

Syksyn 2019 ulkoisesta auditoinnista loistavat tulokset

Sisäisten auditointien jälkeen syksyisin on ulkoisen auditoinnin vuoro. Viime vuoden syyskuussa audittoijana toimi DNV GL:n **Sinikka Autere-Welling**. Ulkoinen audittoijamme kävi läpi toimintaamme kattavasti eikä auditoinnissa löytynyt yhtään poikkeamaa. Auditoinnin yhtenä kohokohtana saimme iloksemme hienot arviot asukkaiden elämänilon näkymisestä arjessa!

Ulkoinen audittoijamme Autere-Welling teki lisäksi toiminnastamme useita positiivisia havaintoja. Ne liittyivät mm. auditoitujen yksiköiden esimiesten ja työntekijöiden erinomaiseen työskentelyyn sekä yrityksen strategias- ta johdetun laatupolitiikan ”Hellällä hoivalla elämäniloa” näkymiseen toiminnassamme.

Elämänilon todettiin ulkoisessa audi- toinnissa näkyvän vahvasti arjessamme

Autere-Welling totesi yhteenvedossaan, että Elämänilon toimintafilosofian arvoperusta on kuvattu meillä talona, jonka perustana ovat ihmisarvo ja elämänlaatu. Laatupolitiikasta on johdettu talon laatutavoitteet kuten yk-

sällisyys, yhteisöllisyys, vaikuttavuus, luotettavuus ja jatkuvuus. Toimitusjohtaja **Anne Kangas** käy keskustelemassa säännöllisesti työntekijöiden kanssa yksiköissä Elämänilon toimintafilosofiasta, ja jokaiselle asukkaalle on laadittu elämänilon taulu huoneen seinälle yhteistyönä asukkaan ja hoitajan kanssa. Asukkaiden elämäнкаarihistoria on kirjattu tulovaiheessa mm. omaisia haastattelema- la huomioiden tuleville asukkaille tärkeät iloa tuottavat asiat. Elämänilon hetkien mittaa- mista varten olemme ottaneet käyttöön mit- tareita eli elämänilon hetkien määriin sekä ulkoiluun liittyvät mittarit, jotka olivat myös arvioinnin kohteina. Työntekijät ovat Autere- Wellingin mukaan sitoutuneet Elämänilon toimintafilosofiaan ja kertoivat auditoinnin aikana esimerkkejä omista kokemuksistaan.

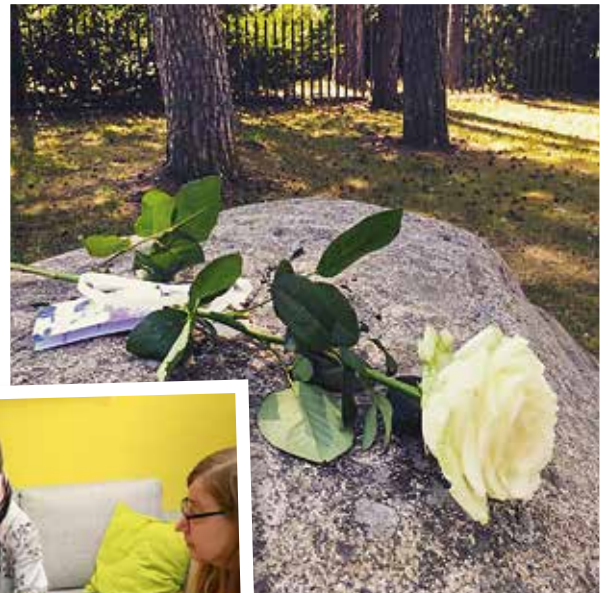
Kehittämiskohteita kehittämällä kohti entistäkin laadukkaampaa tulevaisuutta

Ulkoisessa auditoinnissa saamme myös tär- keitä kehittämiskohteita toimintaamme liit- tyen. Nämä kehitettävät osa-alueet, esim. RAI-mittariston tulosten entistäkin parem- man hyödyntämisen, viemme toimintasuun- nitelmaamme, jossa teemme niistä projek- teja jatkuvan kehittämisen ja parantamisen toimintamallin mukaisesti.

Kokonaisuutena auditointiemme tulok- set olivat erinomaiset. Suuri kiitos tehdystä työstä kuuluu koko henkilökunnalle, kuitenkin erityisesti mainiten hoitajamme ja ohjaajam- me, tilahuoltajamme, ateriapalvelumme sekä kiinteistöhuoltomme nostona laadukkaasta osaamisesta asukkaittemme arjessa sekä juhlassa. Toimintamme vaatii jatkuvaa kehi- tystyötä ja sopeutumista muuttuviin odotuk- siin, vaatimuksiin sekä tarpeisiin, mutta täs- tä on hyvä jatkaa eteenpäin kohti entistäkin laadukkaampaa tulevaisuutta. ●

Kotihoidossa on koulutettu myös oppisopimuksella. Leena Koskiluoma (oik.) valmistui lähihoitajaksi ja kuvassa myös häntä ohjannut lähihoitaja Maija Heimonen.

Kotihoidon vastuuhoitaja saatteli asiakkaan viimeiselle matkalle. (Kuva ylhäällä)

Työhyvinvointia ja positiivista vuorovaikutusta on rakennettu kotisiivouksessa myös leikki-mielisillä harjoitteilla, jossa opeteltiin kehumään ja auttamaan kollegoita. (Kuva vasemmalla)

Iloa kotiin kotipalveluilla

Päiväkummun kotipalveluihin kuuluvat Kotihoito Päiväkumpu ja Kotisiivous Päiväkumpu. Henkilökuntamme liikkuu pääsääntöisesti autoilla Helsingin, Espoon ja Vantaan alueella. Elämänilon toimintafilosofia ohjaa myös meitä jokapäiväisessä työssämme.

Vuosi 2019 oli kehittämisen aikaa molemmissa yrityksissä. Kehittämistyötä teimme koko henkilökunnan voimin.

Teksti: Tuula Halme • Kuvat: Tuula Halme

Pidämme hyvää huolta kodistasi

Kotisiivous Päiväkummun kehittämistyöhön paneuduttiin koko tiimin kanssa pidettävissä yhteisissä palaverieissa kahdesti kuussa. Vuoden kantavina teemoina olivat perehdytys, tiimiytyminen ja työhyvinvointi. Työntekijöille pidettiin mm. kehittämisiltapäivä, jossa

he saivat tehtäväkseen pohtia, minkälaisen vastaanoton he itse toivoisivat saavansa, jos tulisivat uusina työntekijöinä yritykseen töihin. Iltapäivä oli hyvin antoisa ja työntekijöiltä nousi todella paljon uusia ajatuksia ja ideoita, jotka kerättiin yhteen uuteen perehdytyslomakkeeseen. Olemme kehittäneet myös sii-

vousohjeistuksia, jotta asiakkaamme saisivat meiltä vielä entistäkin parempaa palvelua.

Kotisiivouksen hallintoon saimme lisävahvistusta vuoden loppupuolella, kun asiakassuhdevastaavan, **Anne-Mari Ahtiaisen** työparina aloitti siivoustyönohjaaja **Tiina Pohja**. Tiina on sopeutunut tiimiin erinomaisesti

Kotisiivouksen puolella teetetään digitaalinen asiakastytyväisyyskysely keväällä 2020.

Kotihoidon henkilöstö on jatkanut tasaisen varmaa toimintaansa läpi koko vuoden. Meillä Päiväkummun kotihoidossa asiakkaille on aikaa. Minimikäyntimme ovat tunnin mittaisia, koska haluamme kohdata asiakkaamme aidosti. Asiakaskäynneillä työskentelemme asiakkaiden tarpeiden ja toiveiden pohjalta ja pyrimme löytämään niin arkeen kuin juhlaankin mieltä ilahduttavia kokemuksia.

”Asiakkaat arvioivat
sekä hoitajien työn että
koko yrityksen toiminnan
erinomaiseksi.”

Kotihoidon asiakastytytyväisyyskyselyssä nousi esiin omaisten toive saada entistä enemmän tietoa heidän läheistensä kuulumisista ja esimerkiksi muistisairaudesta etene- misestä. Tähän toiveeseen tulemmme vas- taamaan aloittamalla vastuuhuoltajien soitot omaisille muutamia kertoja vuodessa. Soitot tehdään mahdollisuuksien mukaan aina yh- dessä asiakkaan kanssa, jolloin myös asia- kas pääsee kertomaan omia kuulumisiaan. Soittojen yhteydessä pohditaan yhdessä asi- akkaan ja omaisen kanssa myös niitä asi- oita, jotka tuottavat asiakkaille elämäniloa.

Sekä kotisiivouksen että kotihoidon henkilöstölle teetettiin marraskuussa henkilöstötyytyväisyyskyselyt, joiden tulokset olivat molemmissa yrityksissä hyviä. Työntekijät ovat yleisesti ottaen tyytyväisiä yritysten toimintaan, seisovat Päiväkummun arvojen takana ja viihtyvät työssään. Suuremman muutoksen kokeneen Kotisiivous Päiväkummun työntekijöiden vastauksissa näkyi jonkin verran enemmän hajanaisuutta vastauksissa, mikä oli täysin odotettavaa, kun kehittämis-työ on edelleen kesken. Ensi vuoden kyselystä saamme varmasti yhtenäisempiä tuloksia myös siivouspuolelta.

Vuoden 2020 kantava teema kotihoidon puolella on muistisairaudet. Haluamme kehittyä muistiasiantuntijoina ja parantaa näin muistisairaiden asiakkaiden saamaa hoitoa. Valtaosa asiakaistamme sairastaa jotakin muistisairautta ja tämä asiakasryhmä tulee tulevaisuudessa edelleen kasvamaan. Kotihoidon henkilöstölle järjestetään kevään 2020 aikana kattava koulutuspaketti muistisairauksista ja niiden hoidosta yhteistyössä FysioGeriatricin ja Amialife Oy:n kanssa. Kotisiivouksen puolella jatkamme vuonna 2019 aloitettujen teemojen työstämistä ja uusien käytänteiden jalkauttamista pysyviksi toimintamalleiksi. Tiedossa on siis työntäyteinen ja erittäin antoisa vuosi jälleen kerran.

Kotihoito järjesti kesällä asiakkaan hoidon kesämökille kuukauden ajaksi.

✿ Vietimme joulua perinteisesti mm. seuraamalla joulurauhan julistusta, tapaamalla sukulaisia ja ystäviä, nauttimalla Keittiö Karpalon jouluherkuista ja avaamalla pukin tuomia joululahjoja. Tiernapojat ilahduttivat esityksillään ja läheisten päiväkotien ja koulujen lapset riemastuttivat meitä joulun alla vierailuillaan. Lämmin kiitos niistä!

* Päiväkummun Picassot -ryhmien lisäksi meillä harjoitetaan kädentaitoja mm. askartelemalla ja tekemällä käsitöitä yhdessä. Vuoden mittaan on tehty mm. erilaisia kortteja, väritetty kuvia, virkattu sekä kudottu sukkia.

* Iltapalan ei tarvitse olla niin perinteistä iltapalaa, vaan välillä on mukava herkutella hoitajien tekemillä hieman ruokaisimmilla iltapaloilla, jotka saattavat tulla vaikka suoraan omasta uunista. Pitsat, sillileivät ja muut herkut maistuvat makoisilta!

* Oma keittiömme, Keittiö Karpalo, vastaa arjen ja juhlapäivien ruuistamme. Karpalon taitava henkilökunta pyöryttää iloksemme myös kahvileipiä pullista kakkuihin.

* Saimme nauttia vuoden varrella lukuisista hienoista musiikki-, laulu-, runo- ja teatteriesityksistä yksiköissä ja teimme myös konserttiretkiä. Tässä kooste muutamista vuoden kohokohdista.

Ystävänpäivänä Itä-Pasilassa vietettiin ystävänpäiväjuhlia, tanssittiin elävän musiikin tahdissa ja syötiin ystävänpäiväherkkuja. Kalevan päivä on meille Päiväkummussa tärkeä päivä, sillä ovathan mm. ryhmäkotiimme saaneet nimensä Kalevalan innoittamina. **Eva Kasvio** ja **Pia Korteala** esiintyivät meille Kalevalan päivänä. Paloheinän yksikön yhdessä olevassa Juhlasali Sointulassa esiintyi mm. **Sini Hämäläinen Trio** ja saimme nauttia

siellä myös muuta loistavaa piano- ja jazz-musiikkia vuoden mittaan. Vuosaaren yksikköön saimme säkenöivää ja aurinkoista tunnelmaa Sri Lankasta

tanssin tuomana. **Tomi Metsäketo**

konserttoi syksyllä Malmin kirkossa ja päiväkumpulaisia oli mukana isolla joukolla kuuntelemassa upeaa konserttia. Saimme saattoaapua konserttiin LC Helsinki Malmittarista – lämmin kiitos siitä. **Ulla Welin** kävi lausumassa runojaan ja Mikael Agricolan päivänä meille esiintyi **Veli-Pekka Väisänen**. Yksi vuoden kohokohdista oli varmasti monelle perinteinen Kaartin varusmiessoittokunnan esiintyminen ja se herkisti meidät kaikki

myös tällä kertaa. Saimme nauttia myös lyhytelokuvasta, kun **Anne Välinoro** kävi esittämässä Karvan verran -lyhytelokuvansa yksiköissä ja veti keskustelua elokuvan jälkeen.

✿ Hoitokoti, Kotihoito ja Kotisiivous Päiväkummun henkilökunnan yhteisiä pikkujouluja vietettiin hyvän ruuan, juoman ja karaoken merkeissä. Jaoin perintei-

sesti myös ansiomerkkejä juhlista. Päiväkummulle suunnitellun hopeisen pinssin saivat kaikki kolme vuotta talossa olleet, Suomen Yrittäjien pronssisen ansioristin

saivat kaikki viisi vuotta päiväkumpulaisina olleet ja Suomen Yrittäjien hopeisella ansioristillä kiitettiin kymmenen vuotta talossa olleita.

* Yksiköissä vietetään aina omaisten iltoja keväällä ja vuoden lopulla. On mukava tavata omaisia ja läheisiä vaihtaa kuulumisia, nauttia illan ohjelmasta ja Keittiö Karpalon tarjoiluista.

* Lyhty ry:n työpajojen väki on käynyt istuttamassa meille perinteisesti kausikukat ulos jo pitkään. Tänäkin vuonna kevät-, kesä- ja talvi-istutukset saatiin yksiköiden pihalle asukkaiden ihasteltavaksi lyhtyläisten toimesta. Kiitos!

* Käpytikka-talo juhli viime vuonna 10-vuotissyntymäpäiviä ja juhlia vietettiin kuinkas muuten kuin syntymäpäiväkakkua syömällä.

* Iloa arkeen saa mm. kauneushetkiä pitämällä. Kynnet saavat uutta väriä ja hiukset kiharaa ja lainetta hoitajien ja opiskelijoiden näppärissä käsissä.

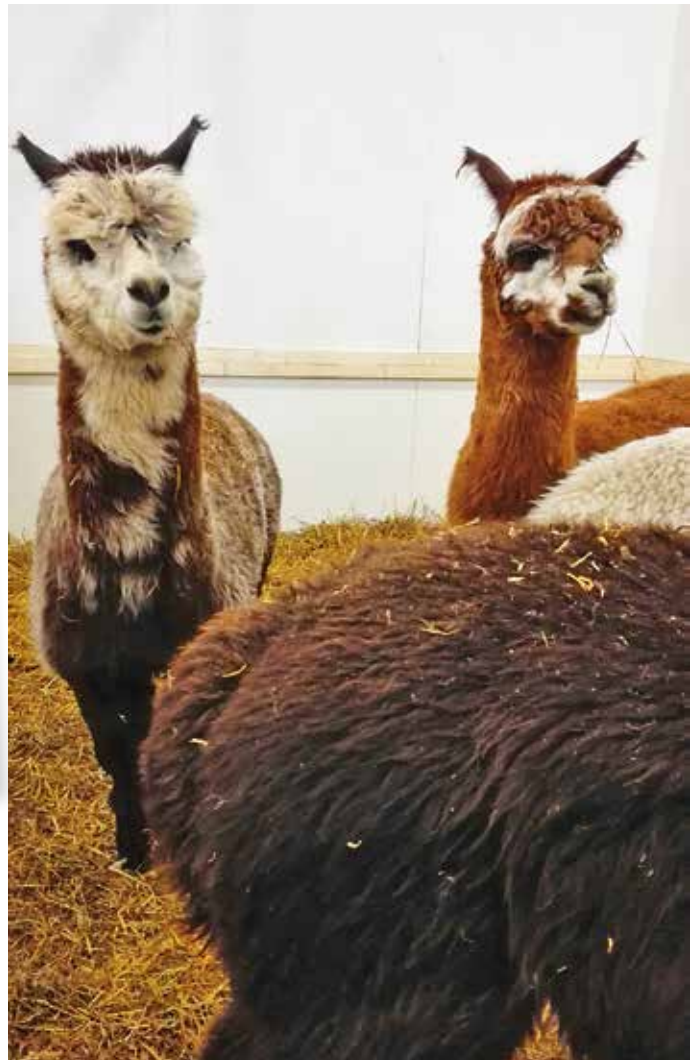
* Päiväkummun yksiköstä ja ryhmäkodista toiseen kiertää kyläluuta. Luuta lähti matkaan syksyllä ja on kiertänyt yksiköissä siitä lähtien. Luudan matkassa seuraa vihko, jonne kirjataan tarinoita ja kuulumisia luudan edellisestä olinsijasta. Kyläluudan matkustelu on lisännyt ihanasti yksiköiden välistä yhteydenpitoa ja tuonut lisää yhteisöllisyyttä.

* Vuoden aikana oli jälleen useita arvokisoja, ja oli monta mieleenpainuvaa hetkeä yhdessä, kun kannustettiin yhdessä ryhmäkotien kisakatsomoissa Suomen miehiä ja naisia voittoon.

✳ Varsinkin kesä on retkien aikaa, mutta retkiä tehdään ympäri vuoden isommilla ja pienemmilla porukoilla. Yksiköiden lähellä sijaitsevat viheralueet ovat suosittuja ulkoiluseutuja ja esim. Länsi-Pasilan yksiköstä on tehty usein kävelyretkiä läheisille talleille hevosia katsomaan ja Paloheinästä tehtiin kesällä pieniä retkiä mm. mansikoita ostamaan. Myllypurossa on käyty pelaamassa

pingistä, lähikahviloissa kahvilla, Hakaniemen hallissa ihastelemassa hallin valikoimia, Nuuksiossa on käyty nuotioretkellä ja Mummodis-kossa diskoilemassa mm. **Meiju Suvaksen** tahtiin. Käpytikka-talosta tehtiin mm. yksikön 10-vuotisjuhlien johdosta retki Skywheel-maailmanpyörään ja käytiin Elma-messuilla.

* Vanamossa on usein esillä virike-
vuosikellomme teemaan sopivia esi-
neitä, kiitos erityisen aktiivisen hoi-
tajan. Vanamossa on ihasteltu
mm. erilaisia kahvinkeittoon liit-
tyviä vanhoja esineitä, erilaisia
autoja ja saunavihtojen kanssa
on muisteltu lapsuuden sauna-
kokemuksia. Myös eri maiden
kulttuureihin on tutustuttu ja jär-
jestetty mm. ranskalainen kahvila-
elämys kera ranskalaisen musiikin
sekä venäläinen ilta tattariblineineen.

✳ Henkilökunnan taidot pysyvät ajan tasalla säännöllisten koulutusten ja harjoitusten myötä ja mm. hätäensiapukoulutus ja palo- ja pe-

lastusharjoitukset kuuluvat osana koulutuskalenteriimme lukuisten muiden koulutusten ja kehittämisspäivien lisäksi.

✳ Erilaiset lauta-, muisti- ja korttipelit sekä muut porukassa pelattavat pelit ovat suosittuja, ja yhdessä on mukava viettää aikaa myös ulkona sään salliessa ja pelata esim. mölkkyä. Löytyypä meiltä myös shakin osaaajia!

* Kukaapa voisi vastustaa karvaisia hurmaavia tassuterapeuteja, joita vierailee yksiköissä aina silloin tällöin sulostuttamassa söpöydellään?!

* Päiväkumpulaisia on osallistunut perinteisesti Naisten Kymppille jo vuosia ja tässä osa vuoden 2019 hellällä hoivalla huipputuloksiin pinkoneesta porukasta.

* Suomen Fysiogeriatrian fysioterapeutit pitävät yksiköissä viikoittain voima-, tasapaino- ja muistikuntoutusryhmiä, joissa on monipuolista ohjelmaa.

* Ulkoillessa virkistyy mieli ja keho ja kun pukee riittävästi päälle, voi ulkoilla säällä kuin säällä. Itä-Pasilassa vietettiin laskiaisena pihalla ulkoilutapahtumaa ja vappunakin oli

niin lämmintä, että Itä-Pasilan pihalla järjestettiin vappupirskeet. Jäätelökausi avattiin kevätaurinon ensisäteissä lumen ollessa vielä maassa. Kesällä oli mukava paistatel-

la päivää omalla pihalla ja nauttia yhteisestä ajasta, luonnon äänien kuuntelusta ja ilta-päiväkahvista.

Iloa arkeen

Päivätoimintapiste Sointulan kuulumisia

Paloheinän yksikköme yhteydessä sijaitsee päivätoimintapisteemme Sointula. Paloheinän yksikkö on rakennettu entiseen Paloheinän kirkkoon ja sen yhteyteen tehtyyn laajennusosaan ja päivätoimintapiste toimii entisessä kirkkosalissa.

Teksti: Paula Malmberg • Kuvat: Katrin Penger ja Mari Paavilainen

Sointulan toiminta on tarkoitettu kotona asuville ikäihmisille, ja toimintaa on joka arkipäivä klo 10-16. Ryhmään kuuluu aina noin kaksitoista henkilöä, joista valtaosan noudamme kotia yhteistyökumppanimme toimesta ja viemme päivän päätyttyä takaisin kotiin. Osa asiakkaista tulee meille omalla kyydillä tai kävellen.

Päivä alkaa yhteisellä aamupalalla, jota seuraavat yhden maissa nautittava lounas

sekä myöhemmin iltapäivällä iltapäiväkahvi kahvileipineen. Asiakkaat ovat kiitelleet, että on mukava ja kätevää syödä ja kahvitella yhdessä ja samalla vaihtaa kuulumisia muiden kanssa. Ruoka tulee omasta keittiöstämme, Karpalosta.

Aamuisin pidämme uutiskatsauksen ja keskustelemme ajankohtaisista asioista. Aina sään salliessa ulkoilemme ja harastamme lisäksi säännöllisesti erilaista liikuntaa, aivojumppaa sekä esim. tanssia.

Iltapäivisin on myös ohjattua toimintaa: harastamme erilaisia kädentaitoja, kuuntelemme musiikkia ja laulamme yhdessä mm. hoi-vamuusikko **Jyrkin** kanssa sekä visailimme. Teemme myös yhteistyötä läheisen päiväkodin kanssa ja myös lähikoulun oppilaita käy välillä vieraanamme. Aika ajoin saamme nauttia myös konserteista, onhan Sointulassa upea akustiikka ja olemme saaneet vieraita myös teatterin maailmasta. Jokaiselle asiakkaalle suunnitellaan oma hoito- ja

palvelusuunnitelma, jossa otetaan huomioon yksilölliset tarpeet ja toiveet.

"Parasta täällä on monipuolinen ohjelma, vaihtelevat askartelut sekä mukavat hoitajat", toteaa eräs asiakas kysyttäessä Sointulan parhaita puolia. "On kiva, kun saa vertaistukea muilta samassa elämäntilanteessa olevilta ja vaihtelua arkipäiviin", hän jatkaa.

Yhden päivätoimintapäivän hinta on Helsingin kaupungin myöntämän palvelusetelin jälkeen 26€, jos hintaan sisältyvät kuljetukset kotoa ja kotiin ja 23€, jos käyttää omia kyytejä. ●

Ohjaajat Mari, Katrin ja Outi kertovat mielellään lisää, puh. 050 305 3193 (ma-pe klo 8.30-16.30) tai paivatoiminta.sointula@hoitokotipaivakumpu.fi. Kuulumisia ja kuvia voi käydä kurkistamassa myös Facebook-sivuiltamme facebook.com/paivatoimintapistesointula/ sekä nettisivuiltamme hoitokotipaivakumpu.fi/paivatoiminta.

Hoitokoti Päiväkummulle uusi toimipiste Malminkartanoon

Hoitokoti Päiväkumpu avaa uuden palvelukeskuk-
sen Malminkartanoon syksyllä 2021. Malminkar-
tanon tulee neljä ryhmäkotia, joissa on yhteensä
62 tehostetun palveluasumisen asukaspaikkaa. Palvelu-
keskukseen tulee myös päivätoimintapiste, liikuntatilat ja
ravintola ja sinne on varattu tiloja myös erilaisille terapia-
palveluille. Lisäksi Päiväkumpu tarjoaa kotihoidon palvelut
keskukseen tuleviin vuokra-asuntoihin, joita kohteeseen
rakennetaan 53.

"On hienoa päästä tuottamaan samaan kohteeseen näin
monipuolisesti laadukkaita, elämäniloisia palveluita. Meille on
helppo tulla ja myös vieraana koet varmasti olevasi tervetullut.
Uusi ravintola on talon sydän niin asukkaille kuin myös naa-
pureille", iloitsee toimitusjohtaja **Anne Kangas**.

Päiväkummun uusi palvelukeskus Malminkartanossa tu-
lee tarjoamaan elämäniloisen kodin yli sadalle helsinkiläiselle.
Lisäksi se tarjoaa kymmenille ammattitaitoisille päiväkumpu-
laisille sekä yhteistyökumppaneille laadukkaan ympäristön
asiakkaiden palvelemiseen.

Rakennustyöt käynnistyvät tammikuussa 2020. Kohteen
omistajana toimii Tyvene ja sen rakentaa Skanska. Uusi moni-
puolinen toimipiste rakennetaan osoitteeseen Puustellintie 1,
00410 Helsinki. ●

Tukipalveluiden huipputiimi esittäytyy:

Tilahuoltajat, kiinteistövastaava ja Keittiö Karpalon kokit

Tukipalvelut jäävät usein vähän taustalle ja moni kysyykin, mitä kaikkea tukipalvelut sisältävät. Tällä artikkelilla pyrimmekin avaamaan tätä tärkeää ja monipuolista puolta toiminnastamme. Siistit ja toimivat tilat apuvälineineen, puhtaat pyykit ja maistuva ruoka vaativat omat ammattilaisensa.

Teksti: Karri Nieminen, tukipalveluiden johtaja • Kuvat: Gettyimages

Tukipalveluilla tärkeä rooli osana laadukkaiden palveluiden kokonaisuutta

On hienoa kirjoittaa ja kertoa Päiväkummun omista tukipalveluista. Omat tukipalveluthan eivät enää ole mikään itsestäänselvyys. Koemme Päiväkummussa tärkeänä, että eri toiminnot

monipuolisuudessaan ovat osa meidän omaa toimintakokonaisuuttamme. Olemme tiedotaneet eri toimintojen saumattoman yhteistyön tärkeyden laadukkaassa hoitokotitoiminnassa ja haluammekin taata sen sekä asukkaillemme että henkilökunnallemme.

Tukipalveluiden ollessa kiinteänä osana omaa toimintaamme mahdollistaa se paremmat lähtökohdat tarjota laadukkaampia palveluita asukkaillemme. Tukipalveluiden henkilökunnan tuntiessa asukkaamme pystyvät he reagoimaan paremmin heidän tarpeisiinsa ja toiveisiinsa. Lisäksi voimme työnantajana taata työntekijöillemme pysyvyyttä ja turvaton toimeentulon ”ilman jatkuvaa pelkoa kilpailutuksista”, mikä näille toimintoille on ikävä kyllä hyvin yleistä. Tukipalveluissa meillä on toki myös hyviä yhteistyökumppaneita, vaikka ison osan näistä palveluista tuotammekin itse.

Haluamme rakentaa yhteistyöllemme luottamuksellisen perustan oli kyse sitten asukkaistamme, henkilökunnastamme tai yhteistyökumppaneistamme. Yhteistyökumppaneidemme kanssa haluamme toimia samoilla arvoilla kuin työntekijöidemme kanssa eli asukkaitamme ja Päiväkummun arvoja kunnioittavassa yhteistyössä. Yhdessä tehden, avoimuuteen ja rehellisyyteen luottaen haluamme saavuttaa yhteistyön, jossa kaikilla on yhteinen tahtotila sekä mahdollisuus tehdä asiat oikein. Vuorovaikutuksen, luottamuksen sekä lähtökohtien työhön ollessa oikeat olemme tukipalveluissa voineet sitoutua hyvillä mielin Päiväkummun kantavaan ideologiaan ”hellällä hoivalla elämäniloa”.

Kotoisen oloista toimintaa ja nopeaa reagointia

Tukipalvelumme haluaakin tuntua ”kotoisen oloiselta” toiminnalta. Tämä on toimintamallissa tietoinen valinta mutta silti tekijät ovat hienoja ammattilaisia. Olemmekin nähneet tämän ”kotoisan oloisen toimintatavan” vahvuutena toiminnassamme. Meillä tukipalveluiden arjessa puhutaan, kerrotaan, pohditaan ja kehitetään asioita yhdessä. Näin voimme joustavasti korjata ilmenneitä ongelmia nopeasti ja matalalla kynnyksellä. Avoin ja tuttavallinen ilmapiiri näkyy hienosti myös asukkaillemme, kun henkilökuntamme tuntee asukkaamme ja he osaavat huomioida heidän erityistarpeensa

ja toiveensa. Matala, avoin ja jopa tuttavallinen organisaatio mahdollistaa järkevimmat toimintamallit ja tarvittavat kehityskohteet pystytään kartoittamaan nopeasti ja joustavasti, kun omistajat, esimiehet ja työntekijät tuntevat toisensa. Konkreettinen ystävällisyys ja yhteistyö arjessa eri työntekijöiden kesken mahdollistaa parhaan lopputuloksen asukkaillemme. Tukipalveluiden monitaitoiset tekijät haluavatkin olla ihmisläheisiä, arjen tilanteissa auttavia moniosaajia niin asukkaillemme kuin omalle henkilökunnallemmekin.

Pienellä porukalla suuri ja tärkeä rooli arjen sujuvuudessa

Meillä Päiväkummussa siis työskentelee oma ammattitaitoinen, sitoutunut ja hieno tukipalveluiden porukka. Avataan siis yleisesti hieman käsitettä tukipalveluidemme työtehtävistä sekä henkilöstöstämme täällä Hoitokoti Päiväkummussa.

Tukipalveluissa haluamme työllämme mahdollistaa asukkaillemme mahdollisimman hyvät ja toimivat puitteet arkeen sekä juhlaan tukien yhteistyössä samaa tavoitetta

kuin hoitajammekin näkyvämmiin eli olla luomassa asukkaillemme laadukasta palvelua. Tukipalvelut siis mahdollistavat toimivat hoitoa tukevat puitteet hoitokodeillemme. Hoitokotien toimivuutta tukevan henkilöstön määrä tukipalveluissa on suhteessa koko Päiväkummun henkilöstöön nähden pieni. Toimintamme on myös monesti aika näkyvä mätöntä mutta asukkaiden ja hoitohenkilökunnan arjen sujuvuuden kannalta olemme suuressa ja tärkeässä roolissa.

Tilahuoltajat monipuolisina arjen sankareina

Tukipalveluidemme vakituiseen kokonaisuuteen lukeutuu keittiö Karpalon kokit, tilahuoltajamme sekä kiinteistövastaavamme. Yksiköidemme siisteydestä hoitajien kanssa vastaavat ammattitaitoisesti ja ystävällisesti **Marianna, Margot, Maria, Birgit ja Inka**. Tilahuoltajiltamme sujuu hoitokodin vaihtelevan ja monipuolisen elämänmakuisen arjen jälkien siistiminen. Ryhmäcodeissamme asuu ja vieraillee vuodessa monta asukasta sekä kävijää, ja tapahtumia on lukuisa määrä vuoden aikana. Siivoustyön arki onkin

"Ateriapalveluissakaan ei arki pysy samanlaisena."

harvoin viikkotasolla itseään toistavaa. Siivoustyön suunnitelmat sekä ohjeistukset luovat rungon sovituille töille, mutta asukkaat sekä muuttuva arki muovaavat työn rytmiä tuoden vaihtelua töihin.

Hienot arjen sankarimme usein häviävät hoitokotien toiminnan pyörteissä, mutta kuten siivouksessa yleensä, heidän tärkeytensä korostuu viimeistään silloin, jos he ovat pois. Erilaiset tavat toimia, ihmisten taustat ja arvot asettavat siivoustyölle sekä haasteet että odotukset unohtamatta viranomaisten määrittämiä velvoitteita. Kodinomaista onkin laaja määritelmä, jossa me kaikki yhdessä luomme asukkaillemme yhteisön, ilmapiirin ja siistin kodin. Tähän sopiikin ajatusleikinomaisesti, että harvan kotona kävelee kengillä yli 30 ihmistä päivässä, joka päivä ruokaillaan kaikki päivän ruokailut vähintään 15 ystävän kanssa ja pyykkivuori on yhteinen. Yhdessä tekemisellä ja läheisten avulla on suuri merkitys, jotta meillä kaikilla on hyvä

olla Päiväkummussa. Hoitokodin siivous onkin äärimmäisen monisäikeinen, monista ennakkoimattomista ulkoisista tekijöistä muokautuvaa ja luonnetta vaativaa moniosaajan työtä.

Kiinteistönhuolto huoltaa, korjaa rakentaa, siirtää, tarkistaa, kuljettaa ja auttaa

Hoitokodin arjessa tarvitaan tukea myös kiinteistöihin liittyvissä toiminnoissa kuten toimivat kiinteistöt, kiinteistötekniset ja hoidolliset laitteet sekä apuvälineet unohtamatta turvallisia ulkoalueita. Mm. näistä kokonaisuuksista vastaa kiinteistönhuoltomme. **Tomppa** kiinteistövästäänämme yhdessä yhteistyökumppaneidensa kanssa löytyykin hoitokotiemme jatkuvien tarkastuksien, korjausten, huoltojen ja muutoksien takaa.

Arjen sujumisen turvaaminen hoitokodeissamme teknisiltä ja rakenteellisilta osilta on kiinteistönhuollon tärkein tehtävä. Tomppa omana tuttuna tekijänä hoitaa ja järjestää

monipuolisella tietotaidolla nämä hoitokotien kiinteistöjen monitahoiset työt. Laadukkaasti ja näppärästi hoituvat myös akuutimmat hommat, kunhan ne on muistettu kirjata kiinteistöhuollon järjestelmäämme. Kiinteistöhuoltomme siis huoltaa, korjaa, rakentaa, siirtää, tarkistaa, kuljettaa, auttaa sekä tekee paljon paljon muuta toimintaamme tukevaa. Siellä missä tarvetta ilmenee, on loistava huoltomme aina valmiina auttamaan. Monipuoliset ammattilaisemme mukaan lukien vapaaehtoistyöntekijämme **Pertsu** auttavat ja varmistavat toimintamme sujuvuuden tuoden joustoa, nopeutta ja asiakastuntemusta asioiden hoitoon.

Maistuvat ja erityistarpeet täyttävät ruuat arkeen ja juhlaan Keittiö Karpalosta

Tukipalveluidemme kolmas vahvasti arjessa näkyvä tai enemmänkin maistuva porukka löytyy keittiöltämme. Keittiö Karpalossa työskentelevät keittiöpäällikkömme **Matin** johdolla kokkimme **Mikko**, **Tero**, **Jake** sekä **Mikko**. Keittiömme hieno kokkiporukka valmistaa, suunnittelee, maistelee ja kehittää ruokiamme sekä ateriapalveluitamme auttaen ja neuvoen kaikessa ruokaan ja ateriapalveluihin liittyvässä.

Ateriapalveluissakaan ei arki pysy samanlaisena. Keittiömme huomioi tapahtumat, teemat, juhlat ja juhlapyhät ruokalistalla, eikä vain listalla vaan itsetehtyinä makuina ja tuotteina. Vuodesta ei löydy sellaista kulkautta, jossa ei olisi jotakin tapahtumaa tai juhlapäivää, mikä kyllä maistuu keittiölle hyvin. Keittiömme kunnioittaa perinteitä ja perinteisiä ruokia kuitenkin huomioiden asukkaidemme erityistarpeet.

Monipuolinen asiakaskunta ja erilaiset puitteet luovat arkeen haasteet, joista selvittää hoitokotimme ammattitaitoisen henkilökunnan kanssa yhteisellä. Tukipalveluiden työt Päiväkummussa ovat yhteistyötä niin kuin elämä kokonaisuudessaan ja nekin toimivat parhaiten, kun muistamme arvostaa ja auttaa toisiamme.

Aurinkoista kevättä ja kesää toivottaa tukipalveluiden tiimi! ●

Mikä tuottaa sinulle elämäniloa?

– Luonto, hyvä ruoka, värittäminen ja maalaaminen.

Kyllikki/Tuula

– Elämäniloa tuottaa, kun saan terveenä tulla tiistaina Vanamoon. Myös ihanat sukulaiset ja ystävät tuovat iloa ja huolehtivat minusta.

Vanamo/Vapaaehtois-Ritu

– Kauniit naiset ja hyvä kohtelu.

Ilmatar/Jorma

– Usko Jumalaan.

Ilmatar/Pekka

– Lähestyvä loma tuo elämäniloa!

Länsi-Pasilan yksikkö/työntekijä Anna

– Ihmiset, ohjaajat, yhteiset tapahtumat, ystävät ja pianonsoitto.

Käpytikka-talo/Markus

– Elämäniloa tuottavat lapseni, vanhempani, ulkoilu ja liikunta sekä kiva tekeminen.

Käpytikka-talo/työntekijä Tiina

Keittiö Karpalon ruuat ovat täynnä HYVIÄ MAKUJA JA TUOKSUJA YMPÄRI VUODEN

Oma keskuskeittiömme, Keittiö Karpalo, valmistaa sesongin raaka-aineita hyödyntäen maukasta ja ravitsemuksellisesti oikeaoppista kotiruokaa. Asukkaiden erityistarpeet ja juhlapäivät näkyvät keittiön monipuolisessa arjessa.

Teksti: Karri Nieminen • Kuvat: Gettyimages

Meillä Päiväkummun keittiö Karpalossa tehdään herkullista ja monipuolista kotiruokaa. Kotiruoka sanana on vähintäänkin ristiriitaisen hauska, koska sen sisältöön vaikuttaa monesti hyvinkin vahvasti käyttäjän tausta ja kulttuuri. Meidän kaikkien kotiruoka on varmastikin muokkaantunut ja laajentunut moneen kertaan vuosien saatossa. Kotiruuksi mielletään yhä monipuolisem-

Ruuissa maistuvat niin perinteisemmät kotimaiset kuin myös vähän eksoottisemmat raaka-aineet.

pi ruokien kirjo, jossa raaka-aineet ja makumaailmat voivat tulla melkein mistä päin maailmaa tahansa. Karpalossa elämme mukana tässä kotiruuan muuttuvassa maailmassa, jossa on toki vahva paikka ja toive niin sanotuille perinteisille ruuille. Kokkimme suunnittelevat

reseptejä siten, että makumaailma olisi mahdollisimman monitahoinen sekä raaka-aineet oikeanlaisia huomioiden juuri meidän asukkaamme. Ruuissa maistuvat niin perinteisemmät kotimaiset kuin myös vähän eksoottisemmat raaka-aineet. Salaatit ja raasteet tehdään pääosin kotimaisista kaaleista, juureksista, vihanneksista ja salaateista. Pääruuissa huomioimme sesongin raaka-aineet ja käytämmekin mahdollisimman paljon kotimaisia juureksia ja vihanneksia sekä marjoja. Jälkiruuissa maistuvat monipuolisesti marjat, hedelmät, suklaa ja vaikkapa lakritsi.

Pullat, kakut ja piirakat valmistuvat ruuan ohella

Oma keittiö ammattitaitoisella henkilökunnalla mahdollistaa maukkaan, joustavan, monipuolisen ja ravitsemuksellisesti oikeaoppisen ruokalistan suunnittelun ja ruuanvalmistuksen. Ruokalistan suunnittelussa keittiömme hyödyntää asukkaidemme toiveita, Ruokaviraston ruokailu- ja ravitsemussuosituksia sekä vankkaa ammattitaitoa. Keittiömme kokit ovat ruuanlaiton moniosajia, jotka myös leipovat mielellään. Kakut ja leivonnaiset valmistuvat erilaisilla maku- maailmoilla, ja pullan sekä piirakoiden iha-

na tuoksu täyttääkin keittiön usein, kun asukkaidemme päiväkahvin seuralainen valmistuu.

Juhlapyhien ruuat rytmittävät vuotta

Asukkaiden viihtyvyys, ruokanautinto ja vaihtelevaisuus terveysnäkökulmaa unohtamatta ovat keittiömme toiminnassa tärkeässä roolissa. Karpalossa vaihteleva ja monipuolinen arki saa lisää tehoja erilaisten teemojen ja juhlapäivien muodossa. Juhlapäiviin onkin Päiväkummussa aina suhtauduttu suurella sydämellä ja kunnioituksella. Juhlapäivät näkyvät ja maistuvat ja niitä riittääkin jossain muodossa jokaiselle kuukaudelle.

Maistuvaa ruokaa myös erityistarpeisiin

Karpalon kokit huomioivat myös asukkaidemme erityistarpeet. Nykyisin jo noin

puolet ruuista onkin rakennemuunneltuja tai erityisruokavalioita. On huomioitavaa pehmyttä, sosetta, nestemäistä, erilaisia allergioita sekä rajoitteita. Sitä ei aina huomaa ulkopuolelta, miten monta muutettavaa asiaa ja erilaista tekijää saattaa ruokailuun liittyä. Monesti nämä erityistarpeet toteutetaan yksitellen valmistaen. Keittiön ammattilaisilla käyvätkin ajatukset kuumana jatkuvasti siitä, miten saisimme erikoisruokavalioista entistäkin maistuvampaa tarjottavaa.

Karpalossa siis keitetään, paistetaan, leivotaan, soseutetaan, pakataan, lähetetään, tiskataan, siivotaan, tilataan ja suunnitellaan aina asukkaat mielessä ja vesi kielellä. ●

